

PAKIET INFORMACYJNY ECTS

ROK AKADEMICKI 2008/2009

Opracowanie:
zespół nauczycieli akademickich
Instytutu Społeczno-Prawnego
pod kierunkiem
dra Zbigniewa Piwko
Nadzór:
doc. dr Barbara Piątkowska

WYDAWNICTWO UCZELNIANE
PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ im. ANGELUSA SILESIUSA
w WAŁBRZYCHU

Skład komputerowy: *Marcin Bazydło*

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu

The Angelus Silesius State School of Higher Vocational Education in Wałbrzych

PWSZ AS

58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 4

tel. +48 (0) 74 641 92 00, +48 (0) 74 641 92 01

fax +48 (0) 74 641 92 02

www.pwsz.com.pl

pwsz@pwsz.com.pl

PAKIET
INFORMACYJNY
ECTS
ROK AKADEMICKI 2008/2009

politologia
studia stacjonarne, niestacjonarne

INFORMACJE OGÓLNE O UCZELNI

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu jest uczelnią państwową utworzona na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 czerwca 1999 roku.

Uczelnia prowadzi studia wyższe pierwszego stopnia (3-letnie licencjackie oraz 3,5-letnie inżynierskie).

◆ Władze uczelni

Rektor – prof. zw. dr hab. Elżbieta Lonc

Prorektor ds. nauki, dydaktyki i spraw studenckich – doc. dr Barbara Piątkowska

Kanclerz – mgr Jan Zwierko

◆ Podstawowe jednostki organizacyjne PWSZ AS w Wałbrzychu

I. Instytuty:

1. Instytut Humanistyczny
2. Instytut Przyrodniczo – Techniczny
3. Instytut Społeczno – Prawny
4. Instytut Turystyki i Rekreacji

II. Jednostki ogólnouczelniane Uczelni:

1. Biblioteka i Wydawnictwo Uczelniane: dyrektor – mgr Sylwia Bielawska,
2. Międzyinstytutowe Studium Wychowania Fizycznego.

Na Uczelni pracuje około 200 osób. Liczba studiujących wynosi ok. 2 500 tysięcy. W roku akademickim 2008/2009 studia rozpoczęło ponad 1 332 nowych studentów.

◆ Kalendarz roku akademickiego

1. Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego i składa się z dwóch semestrów – zimowego i letniego.

2. Rok akademicki obejmuje:

- okres zajęć wynikających z planów studiów (2 semestry po 15 tygodni),
- praktyki zawodowe,
- dwie sesje egzaminacyjne – zimową i letnią, składające się maksymalnie z 8 egzaminów w trakcie roku akademickiego,
- 4 tygodnie nieprzerwanych wakacji letnich.

3. Szczegółową organizację roku akademickiego ustala rektor i podaje do wiadomości, co najmniej na miesiąc przed jego rozpoczęciem.

4. Rektor może ustanowić w ciągu roku akademickiego dni lub godziny wolne od zajęć dydaktycznych.

♦ Wykaz prowadzonych programów studiów

Uczelnia oferuje następujące kierunki i specjalności studiów licencjackich i inżynierskich:

1. Kierunek: administracja – studia stacjonarne i niestacjonarne:
  - specjalność administracja publiczna;
2. Kierunek: architektura krajobrazu – studia inżynierskie – stacjonarne i niestacjonarne;
3. Kierunek: filologia – studia stacjonarne
  - specjalności: język angielski, język niemiecki poziom podstawowy, język niemiecki;
4. Kierunek: filologia polska – studia stacjonarne:
  - specjalności: redaktor–edytor, język mediów;
5. Kierunek: pedagogika – studia stacjonarne i niestacjonarne:
  - specjalność pedagogika opiekuńczo–wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna, terapia pedagogiczna, pedagogika z gimnastyką korekcyjno–kompensacyjną;
6. Kierunek: politologia – studia stacjonarne i niestacjonarne:
  - specjalności: europejskie stosunki narodowościowe, marketing polityczny, bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe, polityka regionalna i samorządowa;
7. Kierunek: turystyka i rekreacja – studia stacjonarne i niestacjonarne:
  - specjalności: animacji czasu wolnego i rekreacji, geoturystyka, obsługa turystyczna imprez sportowych, turystyka historyczna i archeologiczna, przewodnictwo i pilotaż, turystyka uzdrowiskowa;
8. Kierunek: logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne.

Ponadto PWSZ AS w Wałbrzychu oferuje studia podyplomowe:

1. Studia podyplomowe kwalifikacyjne (trzysemestralne):
  - metodyka nauczania historii,
  - socjoterapia,
  - oligofrenopedagogika,
  - bibliotekoznawstwo z biblioterapią,
  - pedagogika opiekuńczo–wychowawcza,
  - w zakresie kwalifikacji pedagogicznych,
  - historia najnowsza i wiedza o społeczeństwie,
  - wychowanie fizyczne,
2. Studia podyplomowe doskonalące (dwusemestralne):
  - organizacja i zarządzanie oświatą,
  - administracja europejska,
  - public relations,
  - samorząd terytorialny,
  - finanse i opodatkowanie przedsiębiorstw.

♦ Zasady rekrutacji na studia

Informacje o zasadach oraz trybie przyjęć na studia, dostępne są na stronie internetowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu www.pwsz.com.pl (zakładka „REKRUTACJA”)

Ze wszystkimi pytaniami dotyczącymi procesu rekrutacji prosimy zwracać się do:
Działu Nauczania i Spraw Studenckich
Wałbrzych, ul. Zamkowa 4, pok. 27
tel. +48 74 641 92 03, +48 74 641 92 04
rekrutacja@pwsz.com.pl

♦ Najważniejsze przepisy uczelniane

Regulamin studiów, Statut Uczelni

Wprowadzenie do ECTS.

Co to jest ECTS?

System transferu i akumulacji punktów ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) jest sposobem oceny postępów studenta w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, służy do potwierdzania pokonania kolejnych etapów kształcenia oraz ma ułatwiać tworzenie indywidualnych ścieżek kształcenia i elastycznych programów studiów. Został on wprowadzony w roku 1989 w ramach programu Erasmus w celu ułatwiania zaliczenia okresu studiów odbytych przez studenta w uczelni zagranicznej przez jego uczelnię macierzystą. Od tego czasu system ECTS jest wdrażany przez coraz większą liczbę uczelni europejskich i to nie tylko z racji udziału przez nie w programie Erasmus, ale przede wszystkim jako system akumulacji osiągnięć studenta w różnych okresach jego studiów odbywanych zarówno na jego macierzystej uczelni jak i za granicą. Na mocy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, od dnia 1 stycznia 2007 system ECTS jest obowiązkowo stosowany jako system przenoszenia i akumulacji osiągnięć w uczelniach polskich. ECTS nakierowany jest na studenta i opisuje nakład pracy, jakiego wymaga realizacja przez niego programu studiów, który z kolei powinien mieć przełożenie na efekty kształcenia, tj. wiedzę i kompetencje zdobyte w czasie studiów.

Dzięki wprowadzeniu ECTS programy studiów na różnych uczelniach (w tym samym lub różnych krajach) stają się porównywalne. Ułatwia to mobilność studentów (np. w ramach programu LLP Erasmus, stanowiącego kontynuację programu Socrates–Erasmus) i podejmowanie studiów na kolejnych poziomach. System ułatwia również uczelniom opracowywanie zrównoważonych programów studiów dla różnych kierunków.

Punkty ECTS i zasada ich przyznawania.

Osiągnięcia studenta są wyrażane za pomocą punktów zaliczeniowych, zwanych „punktami ECTS”.

Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od przeciętnego studenta 25–30 godzin pracy.

Przeciętna liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię zgodnie z planem studiów i programem nauczania oraz jego indywidualną pracą.

Punkty ECTS przyznaje się za:

- 1) zaliczenie każdego z przedmiotów oraz praktyk przewidzianych w planie studiów,
- 2) przygotowanie pracy dyplomowej, zgodnie ze standardem kształcenia,
- 3) przygotowanie do egzaminu dyplomowego, zgodnie ze standardem kształcenia.

Student uzyskuje punkty ECTS przypisane danemu przedmiotowi, jeżeli spełni wszystkie, określone w planie studiów i programie nauczania wymagania oraz osiągnie założone efekty kształcenia.

Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla semestru wynosi od 27 do 33 punk-

tów, przy czym uzyskana ocena końcowa nie ma wpływu na wysokość tej liczby.

Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku akademickiego wynosi nie mniej niż 60.

Warunkiem uzyskania wpisu na następny semestr lub rok studiów jest uzyskanie liczby punktów wynikającej z planu studiów i programu nauczania.

Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów pierwszego stopnia wynosi 180-240.

Kody przedmiotów

W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu stosowany jest trzyczłonowy system kodowania nazw przedmiotów zgodnie z szablonem przedstawionym poniżej.

D-K-P.N

gdzie:

D – kod dziedziny w programie LLP Erasmus

Kody główne:

Nauki rolnicze	01.0
Architektura, planowanie urbanistyczne i regionalne	02.0
Sztuka i projektowanie	03.0
Studia z zakresu biznesu i zarządzania	04.0
Edukacja i nauczanie	05.0
Inżynieria, technologia	06.0
Geografia, geologia	07.0
Nauki humanistyczne	08.0
Filologie, nauczanie języków	09.0
Prawo	10.0
Matematyka, informatyka	11.0
Nauki medyczne	12.0
Nauki przyrodnicze	13.0
Nauki społeczne	14.0
Nauki z zakresu informacji i komunikacji	15.0
Inne obszary studiów	16.0

K – oznaczenie nazwy kierunku (w przypadku kierunku filologia – nazwa specjalności)

Symbole kierunków:

P – pedagogika

PL – politologia

JA – filologia, język angielski

JN – filologia, język niemiecki

FP – filologia polska

TIR – turystyka i rekreacja

A – administracja

A

Pakiet informacyjny ECTS

P – oznaczenie nazwy przedmiotu (pierwsze litery nazwy przedmiotu bez spójników, nie więcej niż 3 litery).

N – liczba porządkowa przedmiotu wynikająca z planu studiów.

Podstawowe dokumenty ECTS

Pakiet informacyjny ECTS – zawiera najważniejsze informacje dotyczące uczelni, programu oferowanych przez nią studiów, zasad rekrutacji oraz praktyczne informacje dla studentów.

Wykaz zaliczeń – jest to wykaz zajęć, na które uczęszczał dany student, uzyskanych przez niego punktów ECTS oraz otrzymanych ocen.

Porozumienie o programie zajęć – zawiera listę zajęć, na które powinien uczęszczać student studiujący w ramach programu LLP Erasmus wraz z odpowiadającymi im punktami ECTS. Lista ta powinna zostać zatwierdzona przez obie uczelnie – wysyłającą i przyjmującą studenta.

Uczelniany koordynator ECTS

Uczelniany koordynator ECTS: doc. dr Barbara Piątkowska

ul. Zamkowa 4

tel. +48 74 641 92 15; e-mail: pwsz@pwsz.com.pl

♦ Ogólne informacje dla studentów

Koszty utrzymania

Koszty utrzymania są sprawą bardzo indywidualną i zależą od osobistej sytuacji i preferencji studenta.

Podstawowe (orientacyjne) miesięczne wydatki na utrzymanie:

– zakwaterowanie – średni koszt wynajmu pokoju wynosi ok. 400 PLN,

– wyżywienie ok. 300 PLN.

Zakwaterowanie

Studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu wszelkie formalności związane z zakwaterowaniem załatwiają we własnym zakresie, gdyż uczelnia nie posiada własnego akademika. Jedną z możliwości jest wynajem kwatery prywatnej lub skorzystania z zakwaterowania w internatach szkolnych, pensjonatach na terenie Wałbrzycha czy Szczawna Zdroju.

Więcej danych odnośnie zakwaterowania można uzyskać w:

Centrum Informacji Turystycznej

58-300 Wałbrzych, Rynek 9

tel. +48 74 842 20 00, faks: +48 74 842 20 00, e-mail: cit_walbrzych@poczta.onet.pl

Posiłki

Na terenie gmachu głównego PWSZ AS przy ul. Zamkowej 4 znajduje się Klub Studencki „Pod

Papugami”, w którym można zjeść niedrogie i smaczne posiłki, a także wykupić abonament obiadowy (cena obiadu dwudaniowego – ok. 10 zł).

W budynku przy ul. P. Skargi 14a działa również kawiarenka oferująca lekkie posiłki i napoje.

W okolicach Uczelni znajdują się sklepy spożywcze, cukiernie, bary i restauracje.

Opieka zdrowotna

Studenci są ubezpieczeni obowiązkowo i korzystają z wybranych placówek opieki zdrowotnej, które mają zawarte umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Świadczenia i udogodnienia dla studentów o specjalnych potrzebach (np. studentów niepełnosprawnych)

Codziennymi problemami osób niepełnosprawnych studiujących w PWSZ AS zajmuje się pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych mgr Małgorzata Franczak, e-mail: franczak@pwsz.com.pl.

Ubezpieczenie

Ubezpieczenie zdrowotne dla obywateli państw UE.

Od 1 maja 2004 roku obywatele państw członkowskich UE oraz EOG, jak również członkowie ich rodzin, mogą ubezpieczać się w Narodowym Funduszu Zdrowia (NFZ). Zgodnie z polskim prawem, obowiązek zapewnienia ubezpieczenia zdrowotnego dla studentów, którzy nie ukończyli 26 roku życia i pozostają na wyłącznym utrzymaniu rodziców spada na rodziców.

Osoby przyjeżdżające do Polski turystycznie mogą w nagłych przypadkach korzystać z opieki medycznej w ramach ubezpieczenia posiadanego w kraju stałego zamieszkania.

Od stycznia 2006 obowiązuje Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ). Sposób wnioskowania i zasady korzystania z EKUZ będą takie, jak obecnie obowiązują E111. EKUZ to karta plastikowa (o rozmiarach karty kredytowej) zawierająca następujące informacje: imię i nazwisko osoby ubezpieczonej, numer oddziału NFZ oraz PESEL ubezpieczonego i data ważności karty. EKUZ wydawany studentom będzie ważny przez jeden rok akademicki lub kalendarzowy (nie podjęto jeszcze decyzji w tej sprawie).

Zaleca się także wcześniejsze wykupienie ubezpieczenia NNW (od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków) oraz w miarę potrzeb ubezpieczenie OC (od Odpowiedzialności Cywilnej).

Ubezpieczenie zdrowotne dla studentów z państw Unii Europejskiej.

Studentom pochodzącym z krajów Unii Europejskiej przysługuje bezpłatne leczenie (o ile posiadają oni ważne ubezpieczenie zdrowotne w swoim kraju).

Aby mogli korzystać z bezpłatnej opieki medycznej w ramach NFZ muszą posiadać:

– aktualną legitymację studencką,

– aktualny paszport lub inny dokument stwierdzający tożsamość osoby,

– jeden z dokumentów potwierdzających fakt bycia ubezpieczonym: Dokument z serii E (np. E111, E128) lub Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (odpowiednik E111) lub Certyfikat wydane w kraju pochodzenia studenta lub poświadczenie wydane w Polsce przez NFZ na podstawie powyższych dokumentów. Dokumenty te są wydawane na określony czas i tylko w tym okresie upoważniają do bezpłatnego leczenia. Jeżeli student posiada wszelkie wymagane przez NFZ dokumenty, może korzystać z opieki medycznej analogicznie i w takich zakresach jak wszyscy pozostali ubezpieczeni. Osoby, które nie przedstawią jednego z w/w dokumentów będą

zobowiązane do pokrycia kosztów świadczenia medycznego. Informacje dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego dla studentów cudzoziemców zarówno obywateli UE jak i innych krajów: www.nfz.gov.pl

Pomoc materialna dla studentów

Studenci PWSZ AS w Wałbrzychu, korzystają z różnych form pomocy materialnej. Są to:

- stypendium socjalne – zgodnie z zarządzeniem nr 20/2008 dochód uprawniający do otrzymania stypendium socjalnego w roku akademickim 2008/2009 wynosił 410 zł (netto) na jedną osobę w rodzinie studenta. Stypendium przyznawane jest na 9 miesięcy od października do czerwca. Maksymalna wysokość stypendium socjalnego to 420 zł/miesiąc.
- stypendium za wyniki w nauce – średnia ocen za rok poprzedzający przyznanie stypendium za wyniki w nauce w roku akademickim 2008/2009 wynosi 4,35. Stypendium przyznawane jest na 9 miesięcy, od października do czerwca. Maksymalna wysokość stypendium za wyniki w nauce to 570 zł/miesiąc.
- stypendium za wyniki w sporcie – może otrzymać student, który osiągnął za rok studiów wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym. Maksymalna wysokość stypendium za wyniki w sporcie to 540 zł/miesiąc.
- stypendium mieszkaniowe – kryteria: trudna sytuacja materialna, odległość stałego miejsca zamieszkania studenta od uczelni, dostępność środków komunikacji publicznej, potwierdzenie korzystania z zakwaterowania w internacie lub na stacji. Stypendium przyznawane jest na 9 miesięcy od października do czerwca. Wysokość stypendium mieszkaniowego to 150 zł/miesiąc
- stypendium na wyżywienie – stypendium może otrzymać student, który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i przedstawi imienny rachunek potwierdzający korzystanie z wyżywienia w stołówkach znajdujących się w obiektach uczelni, internatów lub w innych obiektach. Stypendium przyznawane jest na 9 miesięcy od października do czerwca. Wysokość stypendium na wyżywienie to 100 zł/miesiąc
- stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych – o stypendium mogą ubiegać się osoby z aktualnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Stypendium przyznawane jest na 9 miesięcy od października do czerwca. Maksymalna wysokość stypendium specjalnego to 380 zł/miesiąc
- zapomoga losowa – przyznawana jest studentom, którzy z przyczyn losowych znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji. Tą formę pomocy materialnej można otrzymać raz w semestrze.

Biuro obsługi studentów

Dział Nauczania i Spraw Studenckich

58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 4, pok. 27

tel. +48 74 641 92 03, 641 92 04

Godziny urzędowania:

poniedziałek	–	nieczynne
wtorek	–	9:00 – 15:00
środa	–	9:00 – 15:00
czwartek	–	9:00 – 15:00
piątek	–	9:00 – 15:00
sobota	(w trakcie zjazdów studiów niestacjonarnych)	8:00–13:00

Instytut Humanistyczny
sekretariat: Jolanta Łukomska
58-300 Wałbrzych, ul. Piotra Skargi 14a
tel. +48 74 641 92 50

Instytut Przyrodniczo – Techniczny
sekretariat: mgr Anna Sobolewska
58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 4, pok. 111
tel. +48 74 641 92 13

Instytut Społeczno – Prawny
sekretariat: mgr Agnieszka Pochroń
58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 4, pok. 116
tel. +48 74 641 92 11

Instytut Turystyki i Rekreacji
sekretariat: mgr Jolanta Jamrowska
58-300 Wałbrzych, ul. Zamkowa 4, pok. 401
tel. +48 74 641 92 37

Baza dydaktyczna

Baza dydaktyczna uczelnia składa się z dwóch użytkowanych obecnie w pełni wyposażonych i przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych budynków zlokalizowanych przy ul. Zamkowej 4 i Piotra Skargi 14 a. Budynek zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie. Budynek przy ul. Zamkowej 4 w ciągu ostatnich 4 lat został poddany kompleksowemu remontowi. Sale wykładowe wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, rzutniki pisma, co znacznie ułatwia prowadzenie zajęć. Natomiast sale ćwiczeniowe wyposażone są w sprzęt audio-wizualny typu TV (telewizory plazmowe 42"), odtwarzacze video, DVD. Usytuowane w budynku głównym dwie pracownie komputerowe wyposażone są w najnowocześniejszy sprzęt komputerowy z oprogramowaniem zapewniającym pełną realizację treści programowych realizowanych w instytucie. Dodatkowo studenci mają możliwość korzystania z internetu oraz specjalistycznych programów komputerowych umożliwiających im rozszerzenie własnych umiejętności w zakresie projektowania graficznego, podstaw DTP.

Do dyspozycji studentów oddano w głównym budynku uczelni kompleks sportowy o powierzchni 205 m², na który składają się: siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna. Kompleks jest bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt i służy potrzebom dydaktycznym kierunku administracja. Ponadto uczelnia, aby zabezpieczyć wszystkie potrzeby dydaktyczne obejmujące zakres treści wychowania fizycznego podpisała stałe, długoterminowe umowy z:

- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Wałbrzychu,
- Kompleksem rekreacyjno-wypoczynkowym „Dworzysko” w Szczawnie-Zdroju.

Pakiet informacyjny ECTS

Wykaz obiektów dydaktycznych uczelni, Zamkowa 4

Pomieszczenia dydaktyczne	Liczba	Liczba stanowisk
Sale wykładowe	6	744
Sale ćwiczeniowe	22	837
Pracownie komputerowe	2	50

Jeśli chodzi o budynek przy ul. Skargi 14 a jest to budynek ośrodka zamiejscowego Uniwersytetu Ekonomicznego im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wspomniany obiekt został oddany do użytku w 1998 roku. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi ok. 4 600 m². Uczelnia jako główny użytkownik tego budynku dostosowała go do własnych potrzeb poprzez niewielkie prace modernizacyjne dostosowane do specyfiki prowadzonych zajęć. Sale ćwiczeniowe zostały wyposażone w nowe ławki i krzesła oraz doposażone o sprzęt audiowizualny. W budynku ma swoją siedzibę Instytut Humanistyczny i są w nim prowadzone zajęcia na wszystkich kierunkach studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Budynek wyposażony jest we wszystkie niezbędne instalacje techniczne oraz w nowoczesny sprzęt radiowo-telewizyjny, multimedialny i nagłośnieniowy wykorzystywany na bieżąco i stanowiący nieocenioną pomoc dydaktyczną przy realizacji treści programowych. Budynek ten podobnie jak gmach główny uczelni posiada sale wykładowe wyposażone we wspomniany już sprzęt nagłośnieniowy oraz komputery, projektory, rzutniki pisma, co znacznie ułatwia prowadzenie zajęć. Natomiast sale ćwiczeniowe wyposażone są w sprzęt audiowizualny typu TV, odtwarzacze video, DVD.

Wykaz obiektów dydaktycznych uczelni, P. Skargi 14 a

Pomieszczenia dydaktyczne	Liczba	Liczba stanowisk
Sale wykładowe	5	456
Sale ćwiczeniowe	20	640
Pracownie komputerowe	2	60

Ponadto do dyspozycji studentów pozostaje studio radiowo-telewizyjne o powierzchni 72 m², w których zainteresowani mogą zgłębiać tajniki warsztatu pracy dziennikarza radiowego, telewizyjnego oraz prasowego. Uczelnia zapewnia studentom możliwość debiutu prasowego na łamach studenckiej niezależnej gazety „Humanistyczna Jazda”, która ukazuje się jako dodatek do lokalnego tygodnika o największym zasięgu „30 minut”.

W wolnych chwilach mają możliwość korzystania z bezprzewodowego dostępu do Inter-netu Wi-Fi obejmującego cały budynek przy ul. Zamkowej oraz parter budynku przy ul. P. Skargi 14 a.

Programy międzynarodowe

Studenci i pracownicy PWSZ AS mogą brać udział w licznych programach wymiany międzynarodowej. Uczelnia uczestniczy aktywnie w programie LLP Erasmus oraz posiada kilku partnerów, z którymi współpracuje na podstawie porozumień dwustronnych. Wszelkie informacje związane z możliwościami wyjazdowymi i udziałem w programie międzynarodowym można znaleźć na stronie www.pwsz.com.pl (zakładka „współpraca z zagranicą”).

Uczelniany Koordynator Programu Erasmus:

mgr Justyna Jaskólska, ul. Zamkowa 4, pok. 25

tel. +48 74 641 92 08, fax +48 74 641 92 02, e-mail: erasmus@pwsz.com.pl.

Ponadto we wszystkich instytucjach pracują koordynatorzy ECTS oraz programu Erasmus, którzy koordynują wszelkie działania związane z wyjazdami studentów.

1) Koordynatorzy ECTS w Instytucie Społeczno–Prawnym:

- dr Małgorzata Franczak (kierunek politologia), tel. +48 74 641 92 11, e-mail: franczak@pwsz.com.pl;
- dr Rafał Soroczyński (kierunek administracja), tel. +48 74 641 92 11, e-mail: soroczynski@pwsz.com.pl;

2) Koordynatorzy ECTS w Instytucie Humanistycznym:

- dr Magdalena Sakowska (kierunek filologia polska), tel. +48 74 641 92 50, e-mail: sakowska@pwsz.com.pl;
- mgr Beata Urbaniak (kierunek filologia, specjalność język angielski), tel. +48 74 641 92 50, e-mail: urbaniak@pwsz.com.pl;
- mgr Magdalena Woch (kierunek filologia, specjalność język niemiecki), tel. +48 74 641 92 50, e-mail: woch@pwsz.com.pl;
- mgr Beata Łapkowska (kierunek pedagogika), tel. +48 74 641 92 50, e-mail: lapkowska@pwsz.com.pl;

3) Koordynator ECTS w Instytucie Turystyki i Rekreacji:

- dr Grzegorz Rak (kierunek turystyka i rekreacja), tel. +48 74 641 92 37, e-mail: rak@pwsz.com.pl;

4) Koordynatorzy ECTS w Instytucie Przyrodniczo-Technicznym:

- mgr inż. Jacek Pawlak (kierunek logistyka), tel. +48 74 641 92 13, e-mail: jpawlak@pwsz.com.pl.

Informacje praktyczne dla studentów przyjezdnych

Informacje na temat życia w Wałbrzychu, użyteczne adresy, rozkład jazdy komunikacji miejskiej oraz plany miasta można znaleźć na stronach internetowych:

Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu: http://www.um.walbrzych.pl/strony/turystyka_baza_hotele.htm

Zarządu Dróg i Komunikacji w Wałbrzychu: http://www.zdik.walbrzych.pl/2007/strony/poradnik_turysty.htm

Student z zagranicznej uczelni partnerskiej powinien przed przyjazdem ustalić termin i godzinę przyjazdu do uczelni przyjmującej: Erasmus@pwsz.com.pl, faksem +48 74 641 92 02 lub telefonicznie +48 74 641 92 08. Po przyjeździe do Wałbrzycha student powinien zgłosić się do Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus w budynku przy ulicy Zamkowej 4, pokój 25 na parterze.

Kursy językowe

Studenci PWSZ AS w czasie trwania studiów mogą brać udział w organizowanych przez Uczelnię nieodpłatnych zajęciach językowych (w sumie 120 godzin lektoratu). Mogą oni wybierać spośród języków znajdujących się w ofercie nauczania. Dla osób zainteresowanych możliwy jest udział w dodatkowych (płatnych) zajęciach. Więcej o lektoratach i kursach języków obcych:

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
ul. Zamkowa 4, pok. 12
tel. +48 74 641 92 40

Praktyki

Praktyka zawodowa jest integralną częścią procesu kształcenia studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.

Studenci są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej w wymiarze zgodnym z obowiązującymi standardami kształcenia na danym kierunku studiów, ramowym programem nauczania, szczegółowymi instrukcjami realizacji praktyk zawodowych.

Praktyka może być realizowana jako:

- śródroczna – w trakcie roku akademickiego. Godziny praktyki nie mogą kolidować z godzinami zajęć dydaktycznych.
- ciągła – w okresie wakacji: czerwiec-wrzesień.

W sprawie praktyk należy kontaktować się z Sekretariatem Instytutu lub Działem Nauczania i Spraw Studenckich.

Obiekty sportowe

Całokształt życia sportowego jest organizowany przez prężnie działający Klub Uczelniany AZS PWSZ AS, który obejmuje swoim zasięgiem spore grono studentów. Klub jest organizatorem wielu imprez sportowych dla studentów z Wałbrzycha i okolic. Władze uczelni przywiązują ogromną wagę do rozwoju sportu zarówno studenckiego, jak i wyczynowego, dlatego też stwarzają odpowiednie warunki dla tej działalności. Dzięki temu studenci czynnie uczestniczą w sekcjach sportowych oraz turystycznych i rekreacyjnych. Zapewniamy swoim studentom korzystanie z różnorodnych form aktywności fizycznej. AZS prowadzi działalność w sekcjach piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki koszykowej, pływania, szachów.

Od kilku lat bierzemy udział w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej gdzie dwukrotnie zajęliśmy I miejsce. Posiadamy też tytuł Sponsora Sportu Wałbrzyskiego, czterokrotnie zajęliśmy I miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wałbrzycha. Nasi studenci biorą udział w licznych konkurencjach Mistrzostw Polski.

Zajęcia pozauczelniane i rekreacyjne

Informacje o instytucjach kulturalnych w mieście oraz możliwościach spędzania wolnego czasu można znaleźć na stronie Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu:

<http://www.um.walbrzych.pl>.

Stowarzyszenia studenckie

PWSZ AS od początku swego istnienia umożliwiła swoim studentom aktywny udział w życiu uczelni. Poprzez swoich reprezentantów w Samorządzie Studenckim oraz dzięki przedstawicielom w Senacie i Konwencie studenci zabierają głos w istotnych dla siebie sprawach, dzięki czemu wywierają znaczny wpływ na życie i organizację uczelni. Przedstawiciele studentów są również członkami Komisji Stypendialnej.

Głównym zadaniem Samorządu jest dbałość o prawa i przywileje studentów, organizacja im-

prez kulturalno-rozrywkowych, rozwiązywanie wszelkich problemów braci studenckiej. Samorząd czynnie współuczestniczy w zarządzaniu Uczelnią, współdecydując w sprawach bezpośrednio dotyczących studentów oraz reprezentując Szkołę na zewnątrz (np. podczas Juwenaliów) i dbając o jej wizerunek. Samorząd nasz należy do Stowarzyszenia Samorządów Studenckich Uczelni Wał-brzyskich.

W uczelni funkcjonują ponadto koła naukowe:

- Studenckie Naukowe Koło Humanistyczne „ASPEKTUS” (zarejestrowane 23.01.2006r.).
- Studenckie Koło Naukowe „HUMANITAS” (data rejestracji organizacji – 30.11.2007) jest organizacją twórczą o charakterze naukowo-kulturalnym stanowiącym dobrowolne zrzeszenie studentów Instytutu Humanistycznego (kierunek: pedagogika) PWSZ AS w Wałbrzychu, a także innych instytutów zainteresowanych działalnością Koła. Ma na celu zdobywanie i poszerzanie wiedzy, przy jednoczesnej aktywności pedagogicznej w środowisku studenckim i lokalnej społeczności, a także poprzez działalność prospołeczną między innymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja tych celów odbywa się poprzez organizowanie sympozjów i spotkań naukowych o charakterze otwartym, wewnętrznych paneli dyskusyjnych, wolontariat, inicjowanie praktycznych form pracy pedagogicznej, upowszechnianie działalności artystycznej w placówkach oświatowych i wychowawczych oraz inicjowanie różnego rodzaju projektów mających ubogacić kulturalną sferę życia uczelni.
- Koło Naukowe „HOMO POLITICUS” (data rejestracji organizacji – 23.12.2005) jest samorządną organizacją skupiającą studentów PWSZ AS w Wałbrzychu, prowadzi działalność o charakterze społecznym i naukowym, działając na podstawie Ustawy Prawo do szkolnictwa wyższym. Koło realizuje swoje cele poprzez: poszerzanie wiedzy w zakresie nauk politycznych, podejmowanie inicjatyw na rzecz aktywizowania środowiska studenckiego, podejmowanie innych form działalności np. prowadzenie badań naukowych, publikacje w ramach akademickich czasopismach naukowych itd. Koło Homo Politicus w tej chwili liczy 15 członków stałych, którzy wywodzą się z różnych instytutów tzn. administracja publiczna, turystyka, politologia. Spotkania Koła Studenckiego Homo Politicus odbywają się średnio raz w tygodniu i mają formę debat, dyskusji i gier. Mottem Koła jest sentencja łacińska „Sapere aude”, co oznacza „Odważ się być mądrym!”
- Akademicki Klub Turystyki Aktywnej (data rejestracji organizacji – 23.01.2006) działa przy Instytucie Turystyki i Rekreacji. Jest organizacją skupiającą głównie studentów studiujących kierunek Turystyka i Rekreacja, ale dostępną dla wszystkich pozostałych. Celem działalności Klubu jest: promowanie wśród młodzieży akademickiej różnych form turystyki, organizowanie imprez turystycznych oraz kursów i warsztatów rozwijających organizacyjne i metodyczne umiejętności jego członków związane z turystyką, krzewienie wiedzy o regionie, kraju i świecie poprzez urządzenie wystaw, konkursów, pokazów filmowych, wykładów i spotkań z ciekawymi ludźmi. W ramach swoich działań programowych, Klub powołał do życia Galerię Akademickiego Klubu Turystyki Aktywnej. Działalność Galerii ma charakter otwarty, wszyscy studenci mogą prezentować w niej swoje prace: fotograficzne, malarskie, rzeźbiarskie itp. Pierwsza wystawa zorganizowana przez Galerię AKTA poświęcona była fotografii przyrodniczej i nosiła tytuł: „Przyroda okolic Wałbrzycha”. Planowane są m.in. następujące wystawy: „Kresy wschodnie”, „Zapomniane dworce”, „Góry w obiektywie”, „Wałbrzych postindustrialny” oraz „Schroniska górskie”. Klub Turystyki Aktywnej zainicjował też cykl prelekcji tematycznie związanych z turystyką. Odbyły się już następujące prelekcje: „Turystyka rowerowa i kolarstwo górskie jako element turystyki aktywnej”, „Wspinaczka górskie i jaskinie”, „Turystyka narciarska – wczoraj, dziś i jutro”, „Sporty ekstremalne a rekreacja przygodowa”. W swoim dorobku AKTA posiada także organizację kilku imprez o charakterze rekreacyjnym, w tym otwartej, całonocnej imprezy narciarsko-snowboardowej „Winter-fresh-jam”.

– Akademickie Bractwo Politologów im. Stanisława Gąski (data rejestracji organizacji – 19.06.2007) prowadzi działalność przy Instytucie Społeczno-Prawnym (kierunek: politologia) PWSZ AS w Wałbrzychu. Jest organizacją twórczą o charakterze naukowo-kulturalnym. Jego celem jest zdobywanie i poszerzanie wiedzy, przy jednoczesnej afirmacji postawy obywatelskiej wśród środowiska studenckiego. Bractwo stawia sobie także za zadanie promowanie studenckiej aktywności i wspieranie szeroko rozumianej twórczości nie tylko członków Bractwa, ale także pozostałych studentów. Swoje cele realizuje m.in. poprzez organizowanie sympozjów i spotkań naukowych o charakterze otwartym, wewnętrznych paneli dyskusyjnych, imprez mających na celu promowanie twórczej aktywności studenckiej. inicjowanie różnego rodzaju projektów mających wzbogacić kulturalną strefę życia Uczelni.

– Koło Naukowe „Globtroter” (data rejestracji 9.06.2008r.) koncentruje się głównie wokół uwarunkowań rozwoju turystyki regionalnej oraz promocji walorów kulturowych, krajoznawczych i wypoczynkowych, eko i agroturystyce.

– Koło Naukowe Młodych Logistyków „JUST IN TIME” (data rejestracji 7.01.2009 r.) koncentruje się wokół zagadnień logistyczności regionu oraz logistyki miasta.

– Koło Naukowe Unii Europejskiej (data rejestracji 4 marca 2009 r.) celem koła jest poszerzanie wiedzy w zakresie prawa i działalności Unii Europejskiej.

– Klub Uczelniany AZS PWSZ AS obejmuje swoim zasięgiem spore grono studentów. Władze Uczelni przywiązują ogromną wagę do rozwoju sportu zarówno studenckiego, jak i wyczynowego, dlatego też stwarzają odpowiednie warunki dla tej działalności. Powstanie Akademickiego Związku Sportowego było wyrazem dążenia środowiska akademickiego do upowszechniania nowego modelu człowieka – sprawnego nie tylko intelektualnie, ale również fizycznie. Dzięki temu studenci czynnie uczestniczą w sekcjach sportowych oraz turystycznych i rekreacyjnych. Klub zapewnia studentom korzystanie z różnorodnych form aktywności fizycznej. Prowadzi działalność w sekcjach: piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki koszykowej, pływania. Dzięki temu Klub zyskał prestiżowy tytuł Sponsora Sportu Wałbrzyskiego oraz czterokrotnie I miejsce w Akademickich Mistrzostwach Wałbrzycha, dwukrotnie I miejsce w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej. Studenci PWSZ AS biorą udział w licznych konkurencjach Mistrzostw Polski. Klub sam organizuje wiele imprez sportowych. Ostatnia to Międzyuczelniane Otwarte Akademickie Mistrzostwa w Szachach, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Studenci PWSZ AS startują również w różnych dyscyplinach Mistrzostw Polski zajmując wysokie miejsca. Jak na Uczelnię, która nie dysponuje własnymi obiektami sportowymi, osiągnięte przez studentów dobre i bardzo dobre wyniki sportowe, należy uznać za duży sukces. Reprezentanci PWSZ także startują w rozgrywkach ligowych. Siatkarze i piłkarze, co roku zajmują wyższe miejsca w kolejnych ligach powiększając swoją przewagę nad konkurentami w tabeli (drużyna naszej Uczelni w futsalu zdobyła srebrny medal w Akademickich Mistrzostwach Polski – Kraków 20-22.02.2009 r.).

– Telewizja studencka TV Zamkowa jest organizacją studencką zrzeszającą osoby, które chcą nauczyć się tego, czego nie poznają na wykładach, laboratoriach czy seminariach. Pracę dla telewizji studenci traktują jako pasjonującą przygodę, poprzez którą mogą rozwijać swoje zainteresowania, pogłębiać swoją wiedzę i poznawać ciekawych ludzi. Odbiorcami są głównie studenci i mieszkańcy Wałbrzycha, gdyż programy telewizji studenckiej są emitowane w wałbrzyskich sieciach kablowych. Liczba osób oglądających zmontowane programy jest duża, co mobilizuje studentów do rzetelnego działania. Jest to publiczność wymagająca, dlatego studenci starają się, by ich programy były interesujące pod względem merytorycznym, a także jak najlepiej wykonane od strony technicznej. Studenci kształcą się zarówno w zakresie montażu liniowego jak i nieliniowego, poznają tajniki pracy operatora, dźwiękowca i redaktora. Studenci Marta Motyka i Dawid Grabarczyk z TV Zamkowa zakwalifikowali się spośród 200 nadesłanych prac do finału ogólnopolskiego konkursu filmowego w Bydgoszczy. Przygotowali 12-minutowy film „Chora wyobraźnia” do utworu muzycznego wałbrzyskiego zespołu „NIEBO jury zakwalifikowało film na-

szych studentów do finałowej „20”.

W kołach tych studenci pod opieką młodych pracowników dydaktycznych podejmują działania stanowiące nie tylko bardzo efektywną formę pogłębiania wiedzy, przygotowania do zespołowej pracy naukowo-badawczej, ale przede wszystkim wzbogacają doświadczenia studenta. Wymienione koła mają charakter otwarty, służą pogłębieniu wiedzy z danej dziedziny oraz integrują środowisko studenckie. W ramach ich działalności organizowane są dyskusje, pokazy, odczyty, spotkania autorskie.

Nasi studenci, niezależnie od kierunku oraz roku studiów, mają możliwość włączenia się do prac redakcji niezależnej gazety studentów „Humanistycznej Jazdy” – miesięcznika, który ukazuje się jako dodatek do miejscowego tygodnika. Zainteresowani mogą nabierać doświadczenia dziennikarskiego w ramach prac w „TV Zamkowa”. Ta organizacja studencka zrzesza osoby, które chcą nauczyć się tego, czego nie poznają na wykładach, laboratoriach czy seminariach. W swoim gronie preferują osoby, które pracę dla telewizji traktują jako zabawę, dzięki której mogą rozwijać swoje zainteresowania, pogłębiać swoją wiedzę i poznawać ciekawych ludzi. Do dyspozycji studentów oddano profesjonalnie wyposażone studio i sprzęt, który umożliwia realizację programów wysokiej jakości, a także realizacje na żywo.

Studenci mający ambicje animacji życia artystycznego mogą się spotykać w ramach Klubu Teatralnego „Magia Kina”. Na terenie Uczelni działa również zespół wokalnoinstrumentalny „Rozstrojeni”, który odnosi znaczne sukcesy.

1. INFORMACJA O PROGRAMIE STUDIÓW

- OPIS OGÓLNY

1. 1 Koncepcje kształcenia (dyplomy, tytuły zawodowe, stopnie naukowe)

Studia I stopnia na kierunku Politologia trwają 3 lata (6 semestrów). Licencjat otrzymywany przez absolwenta jest certyfikatem potwierdzającym konkretną przydatność zawodową, tytułem zaświadczającym nabycie określonych umiejętności. Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Politologia spełniają wymogi określone w aktualnych standardach nauczania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Program studiów obejmuje 2005 godzin.

Programy studiów są tak skonstruowane, by dać absolwentom tego kierunku możliwości kontynuacji nauki na studiach drugiego stopnia.

Kształcenie na kierunku Politologia obejmuje obecnie trzy specjalności.

1. Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe
2. Marketing polityczny
3. Polityka regionalna i samorządowa

Program studiów zawiera 39 przedmiotów, w tym 9 przedmiotów specjalnościowych. By uzyskać dyplom licencjata student w trakcie studiów na kierunku Politologia musi uzyskać 180 punktów ECTS, zaliczyć 75-godzinną praktykę do końca semestru piątego, pozytywnie zdać egzamin dyplomowy.

1. 2 Warunki przyjęć

Studia stacjonarne i niestacjonarne

Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy. Podstawą przyjęcia na studia na kierunku: Politologia są punkty rekrutacyjne za jeden, najkorzystniejszy wynik z przedmiotów do wyboru: historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, biologii, matematyki, historii sztuki lub języka mniejszości narodowej, z którego kandydat zdawał egzamin maturalny. Punkty przeliczane są według wzoru:

<i>Egzamin dojrzałości (Stara matura) oceny</i>	<i>Egzamin maturalny (Nowa matura) poziom podstawowy procenty</i>	<i>Egzamin maturalny (Nowa matura) poziom rozszerzony procenty</i>	<i>Punkty rekrutacyjne</i>
2	30 – 44	–	20
3	45 – 58	–	30
4	59 – 72	30 – 52	40
5	73 – 86	53 – 77	50
6	87 – 100	78 – 100	60

W przypadku, gdy kandydat nie zdawał egzaminu maturalnego z żadnego ze wskazanych przedmiotów otrzymuje punkty za ocenę końcową z przedmiotu na świadectwie dojrzałości lub

świadectwie ukończenia szkoły średniej, za który przysługują punkty (historia, wiedza o społeczeństwie, geografia, biologia, matematyka, historia sztuki lub język mniejszości narodowej). Punkty otrzymuje się według wzoru:

<i>Oceny</i>	<i>Punkty</i>
2	20
3	30
4	40
5	50
6	60

1. 3 Cele programów studiów dotyczące kształcenia i przygotowania zawodowego

Kompetencje ogólne i zawodowe: Celem kształcenia w dziedzinie nauk politologicznych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu jest zapewnienie wiedzy humanistyczno-społecznej, administracyjno-prawnej i socjalno-ekonomicznej, niezbędnej do spełniania umiejętności zawodowych. Wiedza ta o szeroko złożonym profilu pozwoli absolwentom łatwiej zrozumieć i przystosować się do nadal zmieniającej się rzeczywistości społeczno-politycznej, kulturowo-cywilizacyjnej, jak i gospodarczej oraz pozwoli aktywnie uczestniczyć w jej zmienianiu jako organizatorzy, obserwatorzy życia codziennego. Absolwenci Politologii posiadający zatem umiejętności analizowania, podejmowania decyzji politycznych, zbierania i hierarchizowania informacji, dokonywania samodzielnej uargumentowanej analizy zjawisk oraz procesów zachodzących w życiu publicznym, społecznym będą mogli podjąć pracę zawodową w administracji państwowej, organach samorządowych, partiach politycznych, w firmach doradczych, firmach zajmujących się reklamą i marketingiem, organizacjach społecznych, w instytucjach i organizacjach międzynarodowych. Kierunek ten daje także możliwość przygotowania się do pełnienia wielu funkcji w życiu społecznym, politycznym i kulturalnym.

Absolwent kierunku Politologia będzie posiadał m.in.:

- umiejętność obsługi komputera, informatycznych programów użytkowych;
- znajomość podstawowych zagadnień dotyczących organizacji państwa i jego struktur;
- znajomość jednego języka obcego;
- umiejętność komunikowania się z mediami i za pomocą mediów;
- umiejętność organizowania kampanii medialnych;
- umiejętność rozpoznawania zagrożeń i przeciwdziałania takim zagrożeniom;
- umiejętność w dziedzinie demokratycznej praktyki politycznej;
- znajomość mechanizmów i zjawisk politycznych;
- umiejętność oceniania ideologii, programów i haseł;
- umiejętność orientowania się w charakterze działań mass mediów i ich politycznej roli;
- umiejętność formułowania prognoz i ekspertyz z zakresu polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej;
- znajomość wiedzy historycznej, filozoficznej, socjologicznej, jak i problemów współczesnego świata.

Po zakończeniu trzyletniego cyklu kształcenia i dwuletnich studiów magisterskich uzupełniających, absolwenci będą mieli możliwość podjęcia pracy jako:

Pakiet informacyjny ECTS

- rzecznicy prasowi instytucji różnego typu, -media plannerzy,
- pracownicy naukowcy,
- konsultanci specjalizujący się w systemach politycznych,
- doradcy personalni,
- specjaliści do spraw kampanii medialnych,
- specjaliści badania opinii publicznej,
- pracownicy takich jednostek, jak Policja, Izba Dziecka, zakłady poprawcze itp.,
- edytorzy,
- specjaliści odpowiedzialni za kontakty firmowe z innymi instytucjami,
- pracownicy sztabów wyborczych,
- osoby odpowiedzialne za prowadzenie biur poselskich/senatorskich,
- pracownicy wydawnictw prasowych,
- osoby odpowiedzialne za wizerunek firmy, jej pracowników.

1. 4 Warunki przyjęcia na dalsze studia

Ukończenie studiów pierwszego stopnia na kierunku Politologia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu daje absolwentom możliwość podjęcia studiów drugiego stopnia przede wszystkim na kierunku: Politologia, ale również na kierunkach pokrewnych, po spełnieniu określonych warunków wskazanych przez jednostkę prowadzącą, między innymi:

- Historia
- Stosunki międzynarodowe
- Administracja
- Bezpieczeństwo narodowe

1. 5 Struktura programu wraz z liczbą punktów

Według wykazu przedmiotów w pakiecie informacyjnym ECTS.

1. 5 Egzamin końcowy (jeśli jest przewidziany)

Egzamin dyplomowy ma formę ustną i obejmuje materiał trzech lat studiów oraz tematykę eseju.

1. 6 Instytutowy koordynator ECTS

dr Małgorzata Franczak
Tel. (074) 641-92-11
e-mail: franczak@pwsz.com.pl

Plan studiów I rok

Kierunek: **Politologia**

Tryb studiów: **studia stacjonarne**

Specjalność: **Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe**

Nazwa przedmiotu	Godz. ogółem	Punkty ECTS	w	ów	sem	egz/ z.o	2008/2009						2009/2010						2010/2011					
							I rok			II rok			III rok			I rok			II rok			III rok		
							1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem
Przedmioty podstawowe																								
1.	Wychowanie fizyczne	60	-	60	-	z.o	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2.	Język obcy	120	5	120	-	5	-	-	30	-	30	-	30	-	30	-	30	-	30	-	30	-		
3.	Technologia informacyjna	60	4	60	-	z.o	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4.	Ochrona własności intelektualnej	15	2	15	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-		
5.	Socjologia ogólna	45	2	30	15	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6.	Psychologia społeczna	45	2	30	15	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7.	Nauka o państwie i prawie	60	6	30	30	1	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8.	Nauka o polityce I	60	4	30	30	z.o.	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
8a.	Nauka o polityce II	60	6	30	30	2	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9.	Mysł polityczna	45	3	15	30	z.o.	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
9a.	Współczesne doktryny polityczne	45	6	15	30	2	-	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10.	Systemy polityczne: Państwa Europy Zachodniej	45	3	30	15	z.o.	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10a.	Systemy polityczne: Państwa Europy Środkowo-Wschodniej	45	7	30	15	2	-	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
11.	Przedmiot do wyboru	30	3	30	-	z.o	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12.	Piakt społeczny	30	4	-	30	z.o	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
13.	Metody badań politologicznych	30	4	30	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-		

35	Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe	45	4	30	15	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-
36	Logistyka akcji ratunkowych	45	4	30	15	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15
37	Geografia bezpieczeństwa	40	4	30	10	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	10	-	-
38	Polityka bezpieczeństwa	30	4	30	-	-	Z.O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Podstawy prawne zarządzania kryzysowego	30	3	30	-	-	Z.O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
Razem:		400	38	240	160	-	-	-	30	60	30	30	30	30	30	30	90	40	90	30
Ogółem:		2005	174	990	955	60	-	240	255	105	225	150	195	210	150	135	115	115	150	75
Praktyka		-	6	-	-	-	Z.O.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6p. ECTS	-	-
Punkty ECTS ogółem		-	180	-	-	-	-	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
40	BHP i ergonomia	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem z BHP i ergonomią:		2009	180	994	955	60	-	240	255	105	225	150	195	210	150	135	115	115	150	75
Liczba godzin		2005	-	-	-	-	-	495	330	330	345	360	360	360	250	225	475	475	475	475
Liczba egzaminów		-	-	-	-	-	21	5	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3
		-	-	-	-	-	21	9	9	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7

Plan studiów I rok

Kierunek: **Politologia** Tryb studiów: **studia stacjonarne**

Specjalność: **Marketing polityczny**

Nazwa przedmiotu		Rok akademicki:															
		2008/2009					2009/2010					2010/2011					
		Godz. ogółem	Punkty ECTS	w	ćw	sem	egz/ z.o	I rok		II rok		III rok					
1 sem	ćw							2 sem	ćw	3 sem	ćw	4 sem	ćw	5 sem	ćw	6 sem	ćw
Przedmioty podstawowe																	
1.	Wychowanie fizyczne	60	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Język obcy	120	5	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-
3.	Technologia informacyjna	60	4	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Ochrona własności intelektualnej	15	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-
5.	Socjologia ogólna	45	2	30	15	-	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Psychologia społeczna	45	2	30	15	-	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Nauka o państwie i prawie	60	6	30	30	-	1	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Nauka o polityce I	60	4	30	30	-	z.o	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-
8a	Nauka o polityce II	60	6	30	30	-	2	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Mysli polityczna	45	3	15	30	-	z.o	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-
9a	Współczesne doktryny polityczne	45	6	15	30	-	2	-	15	30	-	-	-	-	-	-	-
10.	Systemy polityczne: Państwa Europy Zachodniej	45	3	30	15	-	z.o	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-
10a	Systemy polityczne: Państwa Europy Środkowo-Wschodniej	45	7	30	15	-	2	-	30	15	-	-	-	-	-	-	-
11.	Przedmiot do wyboru	30	3	30	-	-	z.o	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-
12	Plakat społeczny	30	4	-	30	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Metody badań politologicznych	30	4	30	-	-	z.o	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-

14	Współczesne problemy nauk o polityce	60	10	-	-	60	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	30	
15	Religie świata	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Przedmioty kierunkowe																						
16	Najnowsza historia polityczna	60	3	30	30	-	1	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	Historia polityczna Polski XX wieku	60	3	30	30	-	2	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	System polityczny RP	60	7	30	30	-	4	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	
19	Partie i systemy partyjne	60	7	30	30	-	3	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Administracja publiczna	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
21	Samorząd i polityka lokalna	60	5	30	30	-	4	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Marketing polityczny	60	5	30	30	-	3	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	
23	Polityka społeczna	45	5	30	15	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-	-	
24	Polityka gospodarcza	45	5	30	15	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	
25	Stosunki międzynarodowe	60	5	30	30	-	4	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	
26	Integracja europejska	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	
27	Podstawy statystyki	45	4	15	30	-	z.o.	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
28	Demografia i geografia polityczna	60	3	30	30	-	z.o.	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Teoria organizacji i zarządzania	45	4	30	15	-	3	-	-	-	-	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	
Razem:		1605	136	750	795	60	-	240	255	105	225	120	135	180	120	45	75	45	60	45	60	45
Przedmioty specjalnościowe																						
30	Przewództwo polityczne	45	4	30	15	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-	-	-
31	Patologie i zagrożenia życia politycznego	45	4	30	15	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-
32	Metody i techniki promocji i reklamy-Teoria	30	3	-	30	-	z.o.	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Metody i techniki promocji i reklamy-Praktyka	30	4	-	30	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Sztuka negocjacji i teoria argumentacji	60	4	30	30	-	3	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	Kształtowanie i badanie opinii publicznej	45	4	30	15	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-	-	-	-
36	Kampanie wyborcze	45	4	30	15	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15
37	Teoria propagandy	40	4	30	10	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	30	10	-	-	-	30	-

Plan studiów I rok

Kierunek: Politologia

Tryb studiów: studia stacjonarne

Specjalność: Polityka regionalna i samorządowa

Nazwa przedmiotu	Godz. ogółem	Punkty ECTS	w	ćw	sem	egz/ z.o	2008/2009						2009/2010						2010/2011					
							I rok			II rok			III rok			I rok			II rok			III rok		
							1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem
w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw	w	ćw					
Przedmioty podstawowe																								
1. Wychowanie fizyczne	60	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
2. Język obcy	120	5	-	120	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
3. Technologia informacyjna	60	4	-	60	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
4. Ochrona własności intelektualnej	15	2	15	-	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
5. Socjologia ogólna	45	2	30	15	-	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
6. Psychologia społeczna	45	2	30	15	-	1	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
7. Nauka o państwie i prawie	60	6	30	30	-	1	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
8. Nauka o polityce I	60	4	30	30	-	z.o.	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
8a. Nauka o polityce II	60	6	30	30	-	2	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
9. Myśl polityczna	45	3	15	30	-	z.o.	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
9a. Współczesne doktryny polityczne	45	6	15	30	-	2	-	-	15	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
10. Systemy polityczne : Państwa Europy Zachodniej	45	3	30	15	-	z.o.	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
10a. Systemy polityczne: Państwa Europy Środkowo-Wschodniej	45	7	30	15	-	2	-	-	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
11. Przedmiot do wyboru	30	3	30	-	-	z.o	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
12. Plakat społeczny	30	4	-	30	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
13. Metody badań politologicznych	30	4	30	-	-	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
14. Współczesne problemy nauk o polityce	60	10	-	-	60	z.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30				
15. Religie świata	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

Przedmioty kierunkowe																				
16.	Najnowsza historia polityczna	60	3	30	30	-	1	30	30	-	-	-								
17.	Historia polityczna Polski XX wieku	60	3	30	30	-	2	-	30	30	-	-								
18.	System polityczny RP	60	7	30	30	-	4	-	-	30	30	-								
19.	Partie i systemy partyjne	60	7	30	30	-	3	-	30	30	-	-								
20.	Administracja publiczna	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	30	-								
21.	Samorząd i polityka lokalna	60	5	30	30	-	4	-	-	30	30	-								
22.	Marketing polityczny	60	5	30	30	-	3	-	30	30	-	-								
23.	Polityka społeczna	45	5	30	15	-	z.o.	-	-	-	30	15								
24.	Polityka gospodarcza	45	5	30	15	-	z.o.	-	-	-	-	30								
25.	Stosunki międzynarodowe	60	5	30	30	-	5	-	-	-	30	30								
26.	Integracja europejska	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	30								
27.	Podstawy statystyki	45	4	15	30	-	z.o.	15	30	-	-	-								
28.	Demografia i geografia polityczna	60	3	30	30	-	1	30	30	-	-	-								
29.	Teoria organizacji i zarządzania	45	4	30	15	-	3	-	-	30	15	-								
Razem:		1605	136	750	795	60	-	240	255	105	225	120	135	180	120	45	75	60	45	
Przedmioty specjalnościowe																				
30.	Organizacje pozarządowe	45	4	30	15	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-	
31.	Europejska polityka regionalna	45	4	30	15	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	
32.	Procesy podejmowania decyzji	30	3	-	30	-	z.o.	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	
33.	Procesy podejmowania decyzji - warsztaty	30	4	-	30	-	z.o.	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
34.	Polityka społeczna	60	4	30	30	-	3	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	
35.	Ekonomia sektora publicznego	45	4	30	15	-	5	-	-	-	-	-	-	-	30	15	-	-	-	
36.	Historia regionalna	45	4	30	15	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	10	-	
37.	Programy pomocowe dla samorządów	40	4	30	10	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	10	-	
38.	Spółeczeństwo obywatelskie	30	4	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
39.	Podstawy prawa administracyjnego	30	3	30	-	-	z.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	
Razem:		400	38	240	160	-	-	-	-	-	-	30	60	150	225	150	60	30	90	30
Ogółem:		2005	174	990	955	60	-	240	255	105	225	150	195	210	150	105	115	150	150	75

2. WYKAZ PRZEDMIOTÓW

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kod przedmiot	16.1-PL-WF.1
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I i II rok, semestr 2 i 3
Liczba ECTS	-
Metody nauczania	ćwiczenia: 60 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 30 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zasady bezpieczeństwa; poznaje podstawowe zasady gier drużynowych. Ma świadomość znaczenia ruchu w życiu człowieka; potrafi wykonać podstawowe ćwiczenia ruchowe; posiada świadomość znaczenia pracy grupowej, potrafi pracować zespołowo.
Treści programowe	Motoryczność człowieka: siła, szybkość, wytrzymałość, zręczność, zwinność. Rozgrzewki przygotowujące do ćwiczeń właściwych. Podstawowe zasady gier drużynowych typu: koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna. Doskonalenie wybranych elementów gier drużynowych. Gra właściwa. Ćwiczenia rozciągające, rozwijające ogólną sprawność fizyczną studenta. Zajęcia na siłowni. Ocena sprawności fizycznej.
Forma i warunki zaliczenia	Obecność na zajęciach, zaliczenie poszczególnych etapów zajęć, aktywność i zaangażowanie.
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Pokora T., 2002, <i>Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna</i> , Wałbrzych 2002. Trzeźniowski R., <i>Gry i zabawy ruchowe</i> , Warszawa 1995. Literatura uzupełniająca: Grabowski M., <i>Co koniecznie trzeba wiedzieć o wychowaniu fizycznym</i> , Warszawa 2000. Osiński W., <i>Zarys teorii wychowania fizycznego</i> , Poznań 2002.

JĘZYK ANGIELSKI

Kod przedmiot	09.0-PL-JO.2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I, II i III rok, semestr 2, 3, 4 i 5 semestr
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	ćwiczenia: 120 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 60 tygodni
Język wykładowy	angielski
Wymagania wstępne	brak dla poziomu początkującego; dla grup zaawansowanych znajomość języka angielskiego na poziomie B1 lub B1E.
Założenia i cele przedmiotu	Studenci zapoznają się z wybranymi wątkami programów telewizyjnych, radiowych, akcji filmowych w standardowej wersji językowej. Pracują z tekstami specjalistycznymi i popularnonaukowymi. Opisują różne sytuacje występujące w życiu codziennym – rozmowa, notatka.
Treści programowe	Życie codzienne w różnych epokach historycznych. Media, czytanie książek, oglądanie telewizji. Opisanie uczuć, emocji i charakteru innych osób. Stereotypy dotyczące narodów i subkultur. Rozwój cywilizacyjny, wynalazki, nowości technologiczne. Życie społeczne człowieka. Rola polityki i ekonomii w życiu człowieka.
Forma i warunki zaliczenia	zaliczenie (zaliczenie zajęć z konwersacji, testu obejmującego gramatykę języka obcego) i egzamin (forma ustna i pisemna)
Spis zalecanych lektur	<i>English File upper-intermediate.</i> <i>Cutting Edge upper-intermediate.</i> <i>Inside Out upper-intermediate.</i> <i>Insights into business.</i> <i>Headway upper-intermediate.</i> <i>Saros L. i J., Headway. Student's Book. Elementary.</i> <i>Saros L. i J., Headway. Workbook. Elementary.</i>

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

Kod przedmiot	11.3-PL-TI.3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1, 2
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	ćwiczenia: 60 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 30 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wiedzę z zakresu informatyki na poziomie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL). Wykorzystuje podstawy technik informacyjnych; potrafi tworzyć i przetwarzać teksty, arkusze kalkulacyjne i bazy danych; pozyskuje informacje.
Treści programowe	Podstawy obsługi i zastosowań komputerów. Podstawowe funkcje porządkujące środowisko pracy – zwiększenie efektywności wykorzystania komputerów. Sprzęt, programowanie, technologia informacyjna. Typy komputerów, podstawowe elementy PC. Użycie komputera do tworzenia edycji, formatowania, przechowywania, przetwarzania i drukowania dokumentów. Przeprowadzanie powtarzalnych obliczeń, przygotowywanie budżetów, opracowywanie prognoz, sporządzanie wykresów i raportów. Tworzenie i wykorzystanie baz danych do organizowania dużych zasobów danych. Użycie technik komputerowych. Ogólnosiwiatowa sieć komputerowa jako źródło pozyskiwania informacji i szybkiej komunikacji.
Forma i warunki zaliczenia	zaliczenie z oceną (wykonanie projektów)
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: <i>Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych</i> , pr. zbiorowa, t. 1-7, (wybrane materiały, np. arkusze kalkulacyjne, użytkowanie komputerów, przetwarzanie tekstów, grafika prezentacyjna, bazy danych) 2006. Literatura uzupełniająca: Larose D., <i>Odkrywanie wiedzy z danych</i> , Warszawa 2006. <i>Podstawy informatyki. Laboratoria i ćwiczenia</i> , pod red. B. Kowarskiej, Kraków 2003.

Williams R., *Komputerowy skład tekstów. Jak to zrobić?*, Warszawa 2003.

OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Kod przedmiot	10.0- PL-OWI. 4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	2
Metody nauczania	wykłady: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje ogólne zasady ochrony własności intelektualnej. Potrafi określić działania prawne w obrębie własności intelektualnej; umie korzystać z kodeksów prawnych.
Treści programowe	Prawo własności intelektualnej. Dobra niematerialne (intelektualne). Podstawowe akty prawne: w zakresie prawa własności artystycznej naukowej i literackiej (prawa autorskiego) – ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawa o ochronie baz danych; prawo własności przemysłowej. Ustawa – prawo własności przemysłowej oraz ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Przedmioty własności przemysłowej. Prawo patentowe, znaki towarowe, wzornictwo przemysłowe, oznaczenia geograficzne.
Forma i warunki zaliczenia	praca semestralna, zaliczenie z oceną.
Spis zalecanych lektur	– Ustawa z dn. 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej z późniejszymi zmianami (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. nr 119 poz. 1117, Dz.U. z 2004 r., nr 33, poz. 286) – Ustawa z dn. 20 czerwca 2007 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. – Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 1993 r., nr 47, poz. 211, tekst jednolity: Dz.U. z 2003 nr 153, poz. 1503, Dz.U. z 2004 r., nr 162, poz. 1693) – Ustawa z dnia 27 lipca 2001 o ochronie baz danych (Dz.U. 2001 r., nr 128, poz.1402)

SOCJOLOGIA OGÓLNA

Kod przedmiot	14.2-PL-SO.5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	2
Metody nauczania	wykłady: 30 godz; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godz; 1 godzina tygodniowo/15tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje fundamentalne pojęcia socjologii, twórców socjologii i ich dokonania. Potrafi analizować rolę i miejsce człowieka w globalnym społeczeństwie, wykazuje się „myśleniem socjologicznym”.
Treści programowe	Socjologia jako nauka. Podstawy życia społecznego. Socjologia i społeczeństwo. Zachowania i działania społeczna. Podstawy stosunków społecznych. Socjologiczne pojęcie kultury. Normy i wartości funkcjonujące w społeczeństwach. Świadomość społeczna. Klasyczne wizje dziejów. Twórcy socjologii. Podziały społeczne: nierówności społeczne, władza, autorytet. Socjalizacja i kontrola społeczna (zmienność społeczeństwa, pojęcie socjalizacji, granice kontroli społecznej). Współczesne społeczeństwa. Osobowość człowieka. Interakcje społeczne. Anomia społeczna. Grupa społeczna. Stratyfikacja społeczna. Organizacje i instytucje społeczne. Klasa a ruchliwość społeczna. Rasa i etniczność. Religie świata. Państwo, polityka, ruchy społeczne.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: zaliczenie z oceną wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Bauman Z., <i>Socjologia</i> , Poznań 1996.

Encyklopedia socjologii, t. I-IV, (wybrane hasła) Warszawa 1998-2002.

Goldman N., *Wstęp do socjologii*, Poznań 2001.

Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2002.

Wódz J., *Socjologia dla prawników i politologów*, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

Dynamika życia społecznego. Współczesne koncepcje ruchów społecznych, oprac. zbiorowe, Warszawa 2008.

Śliz A., *Spółeczność lokalna: postawy migracyjne młodych Polaków*, Opole 2008.

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA

Kod przedmiot	14.4-PL-PS.6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	2
Metody nauczania	wykłady: 30 godz; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godz; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wybrane zagadnienia psychologii społecznej, mechanizmy funkcjonujące w życiu społecznym oraz metody wywierania wpływu na innych. Potrafi nazwać mechanizmy wpływu społecznego; ma świadomość zachowań społecznych.
Treści programowe	Psychologiczne koncepcje rozwoju człowieka. Wartości i postawy. Zasady wpływu społecznego. Zachowania prospołeczne. Agresja. Psychologia konfliktu. Psychologia tłumu. Komunikacja społeczna: werbalna i niewerbalna. Podejmowanie decyzji. Przywództwo, przywódcy. Podstawy psychologii politycznej. Myślenie o sobie i innych. Negocjacje.

Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na zajęciach, kolokwium wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Aryle M., <i>Psychologia stosunków międzyludzkich</i> , Warszawa 1991. Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i> , Warszawa 2006. Cialdini R., <i>Wywieranie wpływu na ludzi</i> , Gdańsk 1994. Literatura uzupełniająca: Skarżyńska K., <i>Człowiek i polityka</i> , Warszawa 2005. Wojcieszke B., <i>Człowiek wśród ludzi</i> , Warszawa 2002. Zimbardo Ph., Haney C., Banks W.C., Jaffe D., <i>Psychologia uwięzienia: deprywacja, władza i patologia</i> , Warszawa 1978.

NAUKA O PAŃSTWIE I PRAWIE

Kod przedmiot	10.0-PL-NPP.7
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	6
Metody nauczania	wykłady: 30 godz; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godz; 2 godziny tygodniowo/15tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje: podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem państwa i prawa; definicje państwa, jego genezę, funkcje, typy i formy; student potrafi określić istotę państwa, potrafi przedstawić i omówić genezę państwa. Potrafi porównać instytucje i procesy polityczne.
Treści programowe	Pojęcie państwa, podstawowe definicje. Geneza państwa, typologie państw, funkcje państwa. Pojęcie władzy, legitymizacja władzy. Pojęcie wolności, ujęcie historyczne. Kłopoty z wolnością. Wolność a odpowiedzialność. Organy państwowe. Podział i rodzaje organów państwowych. Definicja i historia rewolucji. Prawo naturalne i pozytywne. Pojęcie prawa i jego źródła Źródła prawa i system prawa. Demokracja bezpośrednia

nia i przedstawicielska. Sprawiedliwość, główne zagadnienia. Problem manipulacji. Znaczenie umowy społecznej. Podział prawa. Norma prawna i stosunek prawny. Pojęcie, istota i wykładnia prawa. Praworządność. Psychologizm w prawie. Funkcjonalizm prawniczy.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczenia: aktywność, zaliczenie (kolokwia)
wykłady: egzamin pisemny

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Korybski A., Leszczyński L., Pieniążek A., *Wstęp do prawoznawstwa*, Lublin 2007.
Szmulik B., Żmigrodzki M., *Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce*, Lublin 2004.
Żyro T., *Wstęp do politologii*, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:
Mannheim K., *Ideologia i utopia*, Lublin 1992.
Popper K.P., *Spółczesność otwarte i jego wrogowie*, Warszawa 1933.
Ryszka F., *O pojęciu polityki*, Warszawa 1992.

NAUKA O POLITYCE I

Kod przedmiot	14.1-PL-NP.8/1
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje podstawowe terminy politologiczne oraz mechanizmy funkcjonowania systemów politycznych. Potrafi umiejętnie uogólniać zjawiska polityczne.
Treści programowe	Polityka: koncepcje definiowania polityki. Władza polityczna.

	Legitymizacja władzy politycznej. Interes polityczny. Konflikt polityczny. Decyzje polityczne i proces decyzyjny. Podmiotowość polityczna. Jednostka jako podmiot polityki. Zachowania i działania polityczne. Teoria elit polityczne.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność, zaliczenie – kolokwia wykłady: zaliczenie na ocenę
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Chmaj M., Żmigrodzki M., <i>Wprowadzenie do teorii polityki</i> , Lublin 1996. <i>Studia z teorii polityki</i> , red. A.W. Jabłoński i L. Sobkowiak, t. I – III, Wrocław 1999. <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i> , red. B. Szmulik, M. Chmaj, Lublin 2006. Literatura uzupełniająca: Heywood A., <i>Politologia</i> , Warszawa 2006. <i>Leksykon politologii</i> , red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 1999. Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i> , Warszawa 1999.

NAUKA O POLITYCE II

Kod przedmiot	14.1-PL-NP.8a
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
Liczba ECTS	6
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	zaliczony przedmiot: nauka o polityce I
Założenia i cele przedmiotu	Student posiada wiedzę z zakresu teorii polityki, rozumie znaczenie podstawowych kategorii politologicznych. Zna prawidłowości życia politycznego. Opisuje podstawowe kategorie

	pojęciowe związane z polityką, analizuje zjawiska polityczne, w praktyce wykorzystuje teorie polityczne.
Treści programowe	System polityczny. Legitymizacja systemu politycznego – od II do III Rzeczypospolitej. Demokracja. Autokracja, autorytaryzm, totalitaryzm. Partie polityczne i systemy polityczne. Partycypacja polityczna. Społeczeństwo obywatelskie. Rewolucja społeczna. Kultura polityczna. Ideologia, doktryna, program. Analiza procesów globalizacji. Geopolityka i stosunki międzynarodowe.
Forma i warunki zaliczenia	wykłady: egzamin ustny ćwiczenia: kolokwia
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Nocoń J., Laska A., <i>Teoria polityki</i> , Warszawa 2005. <i>Studia z teorii polityki</i> , red. Czajkowski A., Sobkowiak L., t. 3, Wrocław 2000. <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i> , red. Szmulik B., Żmigrodzki M., Lublin 2000. Literatura uzupełniająca: Pawłowska A., <i>Władza elity, biurokracja</i> , Lublin 1998. Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i> , Warszawa 1999.

MYŚL POLITYCZNA

Kod przedmiot	14.1-PL-MP.9
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wiedzę o społeczeństwie politycznie zorganizowanym w państwo, poglądach na prawo i stosunki społeczne

	ne. Potrafi analizować i porównywać nurty myśli politycznej; potrafi wskazać zmiany dokonujące się w myśleniu i działaniu politycznym.
Treści programowe	Myśl polityczna starożytnej Grecji, ustroje. Pojęcie ataraksji. Szkoła sofistów. Sokrates i sokratycy. Idealizm Platona: założenia metodologiczne, klasyfikacja ustrojów państwowych, wizja idealnej polis, poszukiwanie kompromisu. Realizm Arystotelesa. Polityka, ustroje, państwo. Myśl polityczna czasów helleńskich: cyrenaicy i cynicy, Epikur i sceptycy, stoicyzm. Doktryny polityczne starożytnego Rzymu. Myśl średniowieczna: wczesne chrześcijaństwo Awerroizm, św Tomasz z Akwinu, Marsyliusz z Padwy, nominalizm W. Ockhama. Renesans: kryzys epoki średniowiecza a nowe prądy ideowe. Machiavelli: państwo i władza; moralność i władza, religia i kościół. Władza państwowa według Jeana Bodina. Państwo utopijnego komunizmu drobnych producentów w Utopii Tomasza Morusa. Doktryny reformacji: Marcin Luter i Jan Kalwin: koncepcja państwa i prawa. Reformacja w Polsce.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: zaliczenie – kolokwia, aktywność wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Baszkiewicz J., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych do końca XVII wieku</i> , Warszawa 1968. Olszewski H., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i> , Warszawa 2006. Sylwestrzak A., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i> , Gdańsk 2006. Literatura uzupełniająca: <i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i> , 2000, oprac. Filipowicz S., Mielczarek A., Pielński K., Tański M., t. I, Warszawa 2000. Koranyi K., <i>Powszechna historia państw i prawa</i> , t. I, <i>Starożytność</i> , Warszawa 1961.

WSPÓŁCZESNE DOKTRYNY POLITYCZNE

Kod przedmiot	14.1-PL-MP.9a
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2

Liczba ECTS	6
Metody nauczania	wykłady: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	zaliczony przedmiot: myśl polityczna
Założenia i cele przedmiotu	Student potrafi omówić najważniejsze nurty współczesnej myśli politycznej, znają przedstawicieli oraz ich poglądy. Analizuje poglądy współczesnych filozofów polityki i potrafi odnieść je do zachowań i działań w społeczeństwie Trzeciej Fali.
Treści programowe	Doktryny polityczne i prawne XVII wieku: Nowa Atlantyda Franciszka Bacona, Państwo Słońca Tommaso Campanelli, Hugo Grocjusz, Baruch Spinoza, Thomas Hobbes, John Locke „ojciec liberalizmu politycznego”. Kryzys ideologii absolutyzmu. Idee i ideologie Oświecenia. Karol Monteskiusz: wolność polityczna, systematyka ustrojów, liberalizm arystokratyczny. Voltera wiara w rozum, relatywizm w historii; absolutyzm oświecony, wolność religijna. Jan Jakub Rousseau: powstanie państwa i umowa społeczna, suwerenność ludu, formy rządu. Denis Diderot: ustrój, prawa i własność prywatna. Doktryny polityczne rewolucji amerykańskiej. Główne idee i programy Oświecenia w Polsce (S. Leszczyński, S. Konarski, H. Kołłątaj, S. Staszic). Socjalizm utopijny: Claude Henri de Saint-Simon, Charles Fourier, Robert Owen. Podstawowe zasady anarchizmu. Oblicza anarchizmu Darwinizm społeczny (Herbert Spencer). Szkoła rasowo–antropologiczna. Twórcy marksizmu i ich doktryny. Narodziny nowoczesnej nauki Kościoła katolickiego.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: kolokwia, aktywność wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Król M., <i>Historia myśli politycznej. Od Machiavellego po czasy współczesne</i> , Gdańsk 1998. Olszewski H., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i> , Warszawa 2006. Sylwestrzak A., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i> , Gdańsk 2006. Literatura uzupełniająca: <i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i> , oprac. Filipowicz S., Mielczarek A., Pielniński K., Tański M., t. II, Warszawa 2000.

SYSTEMY POLITYCZNE: PAŃSTWA EUROPY ZACHODNIEJ

Kod przedmiot	14.1-PL-SP.10
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zasadnicze mechanizmy funkcjonowania systemów politycznych; podstawowe zasady demokracji oraz polityczne i instytucjonalne gwarancje stabilizacji. Potrafi określać zasadnicze kierunki ewolucji systemów politycznych Europy Zachodniej, przy uwzględnieniu zmiennych politycznych, ekonomicznych oraz warunków kulturowych.
Treści programowe	Modele demokracji. Demokracje konsensualne i westminsterskie – społeczne i kulturowe uwarunkowania. Podziały socjopolityczne. Model strukturalny podziału socjopolitycznego. Grupy interesu i przetargi przemysłowe. Systemy wyborcze i zachowania wyborcze. Elementy systemu wyborczego. Reżimy polityczne. Reżim parlamentarno-gabinetowy. Reżimy mieszane (semiprezydenckie). Zjawisko kohabitacji. Rodzaje gabinetów. Gabinety koalicyjne. Gabinety większościowe i mniejszościowe. Trwałość gabinetów koalicyjnych. Partycypacja polityczna. Forma demokracji bezpośredniej. Rodzaje referendów. Polityczny kontekst stosowania referentów. Referenda „europejskie”. Instytucje Unii Europejskiej. Unia jako system polityczny. Rola i status Rady Unii, Komisji i Parlamentu. Proces decyzyjny w Unii Europejskiej. Polityka regulacyjna a polityka dystrybucyjna.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność, zaliczenie – kolokwium wykłady: zaliczenie na ocenę
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i> , Warszawa 2006.

Antoszewski A., Herbut R., *Systemy polityczne współczesnego świata*, Gdańsk 2004.
Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porównawcza, red. A. Antoszewski i R. Herbut, Wrocław 1997.

Literatura uzupełniająca:
 Żukowski A., *Systemy wyborcze. Wprowadzenie*, Olsztyn 1999.

SYSTEMY POLITYCZNE: PAŃSTWA EUROPY ŚRODKOWO–WSCHODNIEJ

Kod przedmiot	14.1-PL-SP.10a
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
Liczba ECTS	7
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	zaliczony przedmiot: systemy polityczne: Państwa Europy Zachodniej
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje terminy politologiczne oraz mechanizmy funkcjonowania zjawisk politycznych; potrafi analizować sytuacje polityczne, charakteryzować systemy polityczne. Potrafi porównać systemy Europy Zachodniej i Środkowo–Wschodniej, wskazuje podobieństwa i różnice.
Treści programowe	Demokratyzacja Europy Środkowo–Wschodniej. Ograniczenia procesu demokratyzacji: polityczne, ekonomiczne, kulturowe. Parlamentaryzm i prezydencjalizm. Parlamentaryzm i prezydencjalizm w Europie Środkowo–Wschodniej. Parlamente Europy Środkowo–Wschodniej. Systemy wyborcze w krajach Europy Środkowo–Wschodniej. Pluralizm a korporatywizm. Stosunki przemysłowe w wybranych krajach Europy Środkowo–Wschodniej. Władza lokalna na przykładzie Czech, Słowacji i Węgier. Państwa Europy Środkowo–Wschodniej wobec Unii

	Europejskiej. Systemy polityczne wybranych państw Europy Środkowo–Wschodniej – analiza porównawcza.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na zajęciach, kolokwium wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i> , Warszawa 2006. <i>Demokracje Europy Środkowo–Wschodniej w perspektywie porównawczej 1998</i> , red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 1997. <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i> , red. M. Barańskiego, Katowice 2005. Literatura uzupełniająca: Raciborski J., <i>Wybory i narodziny demokracji w krajach Europy Środkowej i Wschodniej</i> , Warszawa 1991.

PRZEDMIOT DO WYBORU: EKONOMIA

Kod przedmiot	14.3-PL-PdW-E.11
Typ przedmiotu	fakultatywny dowolnego wyboru
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii, mikro– oraz makroekonomii. Potrafi analizować zachowania podmiotów rynkowych oraz gospodarki jako określonej całości.
Treści programowe	Gospodarka rynkowa. Popyt i podaż. Koszty produkcji. Produkt i dochód narodowy. Państwo a gospodarka. Budżet państwa, deficyt budżetowy. Pieniądz, banki, Bank Centralny. Pojęcie inflacji. Bezrobocie. Współczesne problemy gospodarki światowej.

Forma i warunki zaliczenia	praca pisemna (zaliczeniowa)
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Nasiłowski M., <i>System rynkowy. Podstawy mikro- i makroekonomii</i> , Warszawa 1998. <i>Podstawy ekonomii</i> , red. Milewski R., Warszawa 2002. Literatura uzupełniająca: Begg D., Fischer S., Dornbusch R., <i>Ekonomia</i> , t. 1-3, Gdańsk 2007.

PRZEDMIOT DO WYBORU: PROTOKÓŁ DYPLOMATYCZNY

Kod przedmiot	14.9-PL-PdW-PD.11
Typ przedmiotu	fakultatywny dowolnego wyboru
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje: komplementarne ujęcie istoty protokołu dyplomatycznego (ceremoniał, etykieta); zasady dobrego wychowania; organizację przyjęć.
Treści programowe	Protokół dyplomatyczny. Pojęcie, historia, zadania, organizacja. Ceremoniał. Ceremonie oficjalne i państwowe. Przebieg i organizacja uroczystości publicznej. Etykieta, czyli zasady dobrego wychowania na co dzień. Misja dyplomatyczna. Ambasador, szef misji i personel misji dyplomatycznej. Precedencja. Zasady ustalania pierwszeństwa. pomiędzy państwami i ich przedstawicielami. Korespondencja. Zasady i formy pisania listów. Tytulatura w korespondencji i w rozmowie. Korespondencja dyplomatyczna. Wizytówki. Wizyty zagraniczne. Organizacja i przebieg. Przyjęcia. Organizacja i ich przebieg. Zachowanie przy stole. Ubior. Typy strojów i zasady ich doboru. Dobre wychowanie, czyli savoir vivre na co dzień.

Forma i warunki zaliczenia	praca pisemna zaliczeniowa
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Fonkiewicz J., Pietkiewicz E., <i>Dyplomacja z bliska</i> , Warszawa 1998. Ikonowicz C., Piekarski J.W., <i>Protokół dyplomatyczny i dobre obyczaje</i> , Warszawa 2007. Literatura uzupełniająca: Orłowski T., <i>Protokół dyplomatyczny. Ceremoniał & etykieta</i> , Warszawa 2006.

PLAKAT SPOŁECZNY

Kod przedmiot	03.9-PL-PLS.12
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	ćwiczenia: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje teoretyczne podstawy oraz praktyczne zasady tworzenia wizualnych form reklamy społecznej w postaci graficznej. Potrafi projektować i realizować plakat o dowolnej tematyce społecznej, potrafi analizować mechanizmy społeczne i psychologiczne rządzące odbiorem reklamy społecznej.
Treści programowe	Promocja i reklama społeczna – ustalenia metodologiczne. Techniki reklamy perswazyjnej. Analiza wizualnych kampanii społecznych. Prowokacja w kampaniach społecznych. Wpływ badań na skuteczność społecznych kampanii reklamowych. Symbolika i hasła w kampaniach społecznych. Projektowanie graficzne – plakaty. Prezentacja zintegrowanej kampanii reklamowej.
Forma i warunki zaliczenia	ocena realizacji poszczególnych etapów merytorycznej i wizualnej kampanii wraz z kompleksową ich prezentacją

Spis zalecanych lektur	<p>Literatura obowiązkowa: Barczak, A.S., Pitrus A., <i>Ze świata reklamy</i>, Kraków 1999. Cwalina, W., <i>Telewizyjna reklama polityczna</i>, (rozdz. III) Lublin 2000. Doliński D., <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i>, Gdańsk 2003.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Jabłoński W.W., Sobkowiak L., <i>Marketing polityczny w teorii i praktyce</i>, Wrocław 2002 (rozdz. A.W. Jabłońskiego i M. Janik-Wiszniewskiej).</p>
-------------------------------	---

METODY BADAŃ POLITOLOGICZNYCH

Kod przedmiot	14.9-PL-MBP.13
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student zgłębia wiedzę o istocie politologii oraz jej warsztacie badawczym. Potrafi korzystać z metod i technik badawczych, bibliografii, archiwów i bibliotek; stosuje przypisy.
Treści programowe	<p>Geneza i rozwój nauki. Przedmiot i cele nauki. Istota politologii; Politologia a inne dyscypliny naukowe. Źródła w badaniach politologicznych. Bibliografie, wydawnictwa zwarte i ciągłe, rodzaje prac naukowych. Archiwa: Zadania i system archiwalny w Polsce i na świecie. Biblioteki naukowe: Zadania i struktura bibliotek naukowych, rodzaje księgozbiorów, katalogi biblioteczne Zasady cytowania źródeł. Techniki zbierania i opracowywania materiałów źródłowych Wybrane zagadnienia edytorskie. Metody badawcze stosowane w politologii. Techniki badawcze.</p>
Forma i warunki zaliczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie eseju z uwzględnieniem poprawności cytowania źródeł oraz wskazanych zasad edytorskich.

Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Chodubski A., <i>Wstęp do badań politologicznych</i> , Gdańsk 1995. Dominiczak H., <i>Wstęp do badań historycznych</i> , Częstochowa 1998. Kamiński S., <i>Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk</i> , Lublin 1998. Przybylski H., <i>Politologia: zarys problematyki</i> , Katowice 1996. Sordylowa B., <i>Informacja naukowa w Polsce</i> , Warszawa 1997. Literatura uzupełniająca: Miśkiewicz B., <i>Wstęp do badań historycznych</i> , Poznań 1998. Sztumski J., <i>Wstęp do metod i technik badań społecznych</i> , Warszawa 1984.
-------------------------------	--

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY NAUK O POLITYCE

Kod przedmiot	14.9-PL-WPNP.14
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5 i 6
Liczba ECTS	10
Metody nauczania	seminarium: 60 godzin; 2 godziny tygodniowo/30 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	zaliczony przedmiot: metody badań politologicznych
Założenia i cele przedmiotu	Student posiada elementarną znajomość metod pracy naukowej i skupia się na ich praktycznym zastosowaniu. Potrafi wskazać związki między myśleniem teoretycznym w naukach społecznych a praktyką prowadzenia badań politologicznych Potrafi analizować badania, odczytywać ich epistemologiczne i metodologiczne założenia. Student posiada umiejętność prezentacji prac oryginalnych i tekstów źródłowych. Nabywa kompetencje krytycznego myślenia.
Treści programowe	Działalność człowieka o charakterze poznawczo-naukowym. Cechy wiedzy naukowej. Analiza budowy artykułu naukowego. Analiza artykułu: podejście badacza zastosowane metody, konstrukcja artykułu. Krytyczna weryfikacja źródeł. Analiza aktualnych problemów nauk o polityce.

Forma i warunki zaliczenia	aktywność, (zangażowanie), eseje
Spis zalecanych lektur	<p>Literatura obowiązkowa: Krauz–Mozer B., <i>Teoria polityki: podstawy metodologiczne politologii empirycznej</i>, Kraków 1998. Przybylski H., <i>Politologia: zarys problematyki</i>, Katowice 1996.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Aktualna prasa codzienna, tygodniki o tematyce społeczno-politycznej, Internet.</p>

RELIGIE ŚWIATA

Kod przedmiot	08.9-PL-RŚ.15
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	Wykład: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje podstawową wiedzę o najważniejszych (wybranych) religiach świata oraz kierunkach badawczych w religioznawstwie i politologii religii. Wiedzę z zakresu religioznawstwa uzupełnia warsztat politologiczny.
Treści programowe	Teoria religii. Definicje, geneza, typologia religii. Metodologia badań religioznawczych. Religie starożytnego Bliskiego Wschodu: panteon bogów sumeryjskich i jego emanacja. Hinduizm, wedyzm, braminizm, hinduizm „właściwy” – doktryna, święte księgi, kult, współczesny fundamentalizm hinduistyczny, program Bharatiya Janata Party. Buddyzm. Budda – życie i nauka, „cztery szlachetne prawdy”, mahajana, hinajana i buddyzm ZEN, współczesny buddyzm, Lama Ole Nydahl a polityka. Dżinizm: mahawrata, digambarowie i śwetambarowie. Konfucjonizm: Konfucjusz i jego nauka, „pięć podstawowych zależności”. Taoizm. Sintoizm: japońska synteza religii świata. Judaizm: Tora i Talmud. Chrześcijaństwo: Jedność i podział w chrześcijaństwie;

Starokościelne wyznania wiary; orientalne kościoły narodowe, prawosławie; katolicyzm; , kościoły unickie Wschodu, Kościół Starokatolicki, Kościół Mariawitów, integralizm katolicki, Watykan jako uczestnik stosunków międzynarodowych; protestantyzm. Islam: geneza, źródła wiary, zasady wiary, rozwój islamu, główne nurty islamu, dżihad, fundamentalizm islamski, islam w Europie, casus Iranu, casus Mali i Beninu. Sikhizm: Guru Nanak i jego nauka, uzasadnienie synkretyzmu religijnego, święta księga „Guru Gdanth”. VooDoo: droga od Mawu do Bon-Dieu, związki z innymi religiami, religia czy magia?

Forma i warunki zaliczenia aktywność, test

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Fernandez–Armesto F., *Religie*, Warszawa 1998.
Malherbe M., *Religie ludzkości*, Kraków 1995.
Meredith S., *Religie świata*, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:
Krepon P., *Religie i wojna religijna*, Gdańsk 1994.
Huntington S., *Zderzenie cywilizacji*, Warszawa 1998.
Zarys dziejów religii, red. Keller J., Warszawa 1988.

NAJNOWSZA HISTORIA POLITYCZNA

Kod przedmiot	08.3-PL-NHP.16
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wiedzę o głównych procesach i najważniejszych wydarzeniach w dziejach świata współczesnego. Wykazuje się umiejętnością „myślenia historycznego”, potrafi analizować fakty oraz procesy nie tylko historyczne, ale i współczesne.

Treści programowe Sytuacja międzynarodowa w latach 1919–1929. Idee Traktatu Wersalskiego. Sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa ZSRR. Republika Weimarska. Kryzys ekonomiczny 1929–1935. Geneza i istota hitleryzmu. Charakter rządów stalinowskich w ZSRR. Układ sił i stosunków międzynarodowych 1934–1938. Druga wojna światowa. Wizje powojennych stosunków międzynarodowych. Teheran, Jałta, powstanie ONZ, konferencja poczdamska. Powstanie tzw. obozu państw socjalistycznych, Początki procesów integracyjnych Krajów Europy Zachodniej. Sytuacja międzynarodowa 1949–1955. Sytuacja polityczna krajów Azji 1948–1954. Sytuacja międzynarodowa 1956–1963. Sytuacja w krajach socjalistycznych, XX zjazd KPZR. Stosunki między Wschodem i Zachodem w latach 1963–1970. Stosunki międzynarodowe między Zachodem a ZSRR. Interwencja amerykańska w Wietnamie. Zapowiedź odprężenia w stosunkach międzynarodowych 1969–1973. Stosunki między Wschodem a Zachodem w latach 1973–1979. Ożywienie kontaktów gospodarczych między Wschodem a Zachodem. Kwestia „praw człowieka”. Sytuacja międzynarodowa w latach 80-tych – ZSRR w okresie rządów Breżniewa i Czernienki. Gorbaczow i pierestrojka. Załamanie się systemu komunistycznego w Europie. Wydarzenia w Polsce. Obalenie muru berlińskiego. Rozpad ZSRR. Powstanie niepodległych państw w Europie Wschodniej.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczenia: kolokwium, aktywność
wykłady: egzamin w formie testu

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Bartlett Ch., *Konflikt globalny: międzynarodowa rywalizacja wielkich mocarstw w latach 1880–1990*, Warszawa 1997.
Czubiński A., *Europa w XX wieku: zarys historii politycznej*, Poznań 1998.

Literatura uzupełniająca:
Bullok A., *Hitler i Stalin: Żywoty równoległe*, t. 1 i 2, Warszawa 1994.
Pankowicz A., *Wojna i polityka: studia nad historią XX wieku*, Kraków 1994.

HISTORIA POLITYCZNA POLSKI XX WIEKU

Kod przedmiot 08.3-PL-HPP.17

Typ przedmiotu obowiązkowy

Poziom przedmiotu podstawowy

Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wiedzę historyczną z zakresu dziejów Polski XX wieku. Potrafi analizować i rozumieć procesy historyczne, dokonuje oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji; dostrzega związki historii i świata, Europy i Polski.
Treści programowe	Sprawa polska podczas I wojny światowej. Powstanie II Rzeczypospolitej. Walka o granice i umocnienie państwa polskiego w latach 1918–1921. Rządy parlamentarne 1921–1926. Konstytucja marcowa. Rządy autorytarne 1926–1935. Konstytucja kwietniowa. Rządy sanacji 1935–1939. Polityka wyznaniowa i narodowościowa II RP. Polityka zagraniczna II RP: koncepcje i praktyka. Agresja niemiecka i radziecka na Polskę w 1939 roku – początek II wojny światowej. Polskie Państwo Podziemne. Polityka rządów emigracyjnych w czasach II wojny światowej. Działalność komunistów polskich w latach 1938–1943. Polacy w kraju i na frontach II wojny światowej. Sprawa polska na konferencjach Wielkiej Trójki. Polska po II wojnie światowej. Polska w okresie tzw. „demokracji ludowej” 1945–1947. Stalinizm w Polsce. Polityka wyznaniowa władz partyjno-państwowych w latach 1945–1956. Polityka władz partyjno-państwowych wobec ludności rodzimej w latach 1945–1956. „Polski Październik” 1956 roku. Walki frakcyjne w PZPR. „Wydarzenia Marcowe” 1968 roku. Polityka wyznaniowa władz partyjno-państwowych w latach 1957–1970. Wydarzenia Grudniowe 1970 roku. Polityka „przyspieszonego” i „dynamicznego” rozwoju 1971–1975. Wydarzenia 1976 roku i ich następstwa. Polityka wyznaniowa władz partyjno-państwowych w latach 1971–1988. Opozycja polityczna lat 70. Od narodzin „Solidarności” do stanu wojennego. Próby ratowania systemu „realnego socjalizmu” 1983–1988. „Okrągły stół”. Wybory do Sejmu i Senatu w czerwcu 1989 roku i ich konsekwencje. Transformacja systemu politycznego i gospodarczego Polski.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność, prace zaliczeniowe, kolokwium wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa:

Roszkowski W., *Historia Polski 1914–2001*, Warszawa 2002.
 Roszkowski W., *Najnowsza historia Polski*, t. 1–3, Warszawa 2003.
 Schramm T., *Wygrać Polskę 1914–1918*, Warszawa 1998.

Literatura uzupełniająca:

Dudek A., *Pierwsze lata III Rzeczypospolitej 1989–2001*, Kraków 2002.

Friszke A., *Polska. Losy państwa i narodu 1939–1989*, Warszawa 2003.

SYSTEM POLITYCZNY RP

Kod przedmiot	14.1-PL-SPR.18
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	7
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje mechanizmy wpływu społeczeństwa na kreowanie polityki i zależności między poszczególnymi organami i instytucjami politycznymi. Potrafi umiejętnie analizować procesy o charakterze politycznym; rozwija umiejętności formułowania, wyrażania i uzasadniania opinii politycznych.
Treści programowe	Kształtowanie się opozycji demokratycznej w Polsce po 1976 roku. Od „sierpnia „80” do obrad „okrągłego stołu”. Implementacja porozumień „okrągłego stołu”. Wybory parlamentarne 4 czerwca 1989 roku. Rząd Tadeusza Mazowieckiego. Ewolucja systemu politycznego po 1989 roku – powody i konsekwencje fragmentaryzacji sceny politycznej (upadek rządów T. Olszewskiego i H. Suchockiej). Konstytucja – szczególne pozycja ustawy zasadniczej. Konstytucja PRL i jej nowelizacje. Postanowienia Małej Konstytucji (1992r.). Prace nad Konstytucją z 2 kwietnia 1997r. Ustawa o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP. Prace parlamentarne nad

ustawą zasadniczą. Referendum konstytucyjne. Zasady ustrojowe państwa polskiego w świetle Konstytucji RP. Rola i znaczenie preambuły. Źródła prawa. Prawa, wolności i obowiązki obywateli. Ograniczenia wolności obywatelskich. Rzecznik Praw Obywatelskich – tryb powołania, zasady działania, organizacja biura. Instytucja skargi konstytucyjnej. Zasady prawa wyborczego. Wybory prezydenckie. Wybory do Parlamentu Europejskiego.

System partyjny w Polsce. Dynamika zmian systemu partyjnego III RP. Funkcje i kompetencje parlamentu III RP. Struktura organizacyjna Sejmu i Senatu. Polityczny skład parlamentu w latach 1989-2007. Przebieg procesu legislacyjnego. Kompetencje Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych członków rządu. Struktura polityczna gabinetów w latach 1989-2007. Prezydent RP. Odpowiedzialność konstytucyjna Prezydenta.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczenia: aktywność na zajęciach, kolokwium, aktywny udział w grze dydaktycznej
wykłady: egzamin ustny

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Antoszewski A., Herbut R., *Leksykon politologii wraz z aneksem o reformie samorządowej, wyborach do sejmu, prezydenckich oraz gabinetach rządowych*, Wrocław 2004.
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997r. (Dz.U.nr 78, poz. 483).
Lisicka H., *System polityczny RP*, Wrocław 2005.

Literatura uzupełniająca:
Gulczyński M., *System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej*, Wrocław 2004.
Skrzydło W., *Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997r.*, Kraków 1998.

PARTIE I SYSTEMY PARTYJNE

Kod przedmiot 14.1-PL-PSP.19

Typ przedmiotu obowiązkowy

Poziom przedmiotu podstawowy

Rok studiów, semestr II rok, semestr 3

Liczba ECTS 7

Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje problematykę dotyczącą teorii oraz praktyki funkcjonowania partii i systemów partyjnych we współczesnych demokracjach. Analizuje systemy partyjne, potrafi wskazać praktyczne implikacje określonych koncepcji teoretycznych.
Treści programowe	Pojęcie partii politycznej, jej funkcje. Pojęcie systemu partyjnego. Powstanie partii politycznych i transformacja modelu partii: partie masowe i partie wyborcze. Rodziny partii politycznych: partie komunistyczne, socjaldemokratyczne, lewicowo-liberalne, chadeckie, liberalne, konserwatywne, ultrapravicowe. „Rząd partii” i jego typy. Pojęcie systemu partyjnego. Typologie systemów partyjnych. Systemy wyborcze: głosowanie, systemy większościowe, systemy proporcjonalne, systemy mieszane, reprezentacja mniejszości i specjalnych grup interesu, przymus wyborczy. Baza społeczna – członkowie i wyborcy – współczesnych partii politycznych. Struktury wewnętrzne i wewnątrzpolityczne procesy decyzyjne. Deformacje wyborcze. Najbardziej charakterystyczne systemy partyjne na świecie – analiza porównawcza (Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Niemcy, Francja, itd.).
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Antoszewski A., Fiala P., Herbut R., Sroka J. 2003, <i>Partie i systemy partyjne Europy Środkowej</i> , Wrocław 2003. Sobolewska-Myślik K., <i>Partie i systemy partyjne na świecie</i> , Warszawa 2004. Nohlen D., <i>Prawo wyborcze i system partyjny. O teorii systemów wyborczych</i> , Warszawa 2004. Literatura uzupełniająca: Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnego świata</i> , Gdańsk 2004.

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Kod przedmiot	10.6-PL-AP.20
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje: procesy reorganizacji i działania współczesnego państwa, w tym administracji publicznej; społeczne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania administracji publicznej; interpretuje określone akty prawne, potrafi określić europejską przestrzeń administracyjną.
Treści programowe	Nauka o administracji publicznej. Sektor publiczny. Funkcje administracji publicznej. Transformacja administracji publicznej. Struktura i organizacja administracji publicznej. Proces decyzyjny w administracji publicznej. Kadry w administracji publicznej. Administracja w systemie politycznym. Kontrola i nadzór w administracji. Samorząd terytorialny jako korporacja. Nadzór nad samorządem terytorialnym.
Forma i warunki zaliczenia	zaliczenie na ocenę – forma pisemna
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: <i>Administracja i polityka. Wprowadzenie</i> , red. A. Ferens, I. Macek, Wrocław 1999. Holzer J., <i>Administracja publiczna</i> , Warszawa 2006. Małecki M., Mołdawa T., <i>Administracja publiczna w procesie dostosowywania państw do Unii Europejskiej</i> , Warszawa 2003. Literatura uzupełniająca: Peters B.G., <i>Administracja publiczna w systemie politycznym</i> , Warszawa 1999. Wiszniowski R., <i>Administracja i polityka. Europejska administracja publiczna</i> , Wrocław 2005.

SAMORZĄD I POLITYKA LOKALNA

Kod przedmiot	14.1-PL-SPL.21
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 30 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 30 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego na poziomie gminy, powiatu i województwa. Potrafi określić kryteria zatrudnienia w w/w strukturach oraz relacje między samorządem a wspólnotami lokalnymi.
Treści programowe	Samorząd jako wyraz demokracji obywatelskiej. Samorząd lokalny a standardy europejskie. Kształt oraz funkcjonowanie polskiej administracji terenowej w latach 1918–1939. Samorząd terytorialny w polskich konstytucjach. Struktura organizacyjna gminy. Ustrój powiatu. Struktura organizacyjna województwa samorządowego. Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządu terytorialnego. Nadzór nad samorządem terytorialnym. System władzy lokalnej w wybranych państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Promocja regionu i miejscowości. Działalność lobbująca w samorządzie. Samorząd terytorialny a lokalne elity. System wyborczy do samorządu terytorialnego. Wybory i referenda. Zaplecze społeczno-polityczne samorządu terytorialnego. Samorząd terytorialny Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Francji, Anglii, Holandii, Belgii, Danii, Szwecji, Włoch.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium z całości materiału, zaliczenie kolokwium „małego”.

wykłady: egzamin w formie pisemnej (70% zagadnień wykładowych oraz 30% zagadnień ćwiczeniowych).

Spis zalecanych lektur

Literatura obowiązkowa:

Byjoch K., Sulimierski J., Tarno J.P., *Samorząd terytorialny po reformie ustrojowej*, Warszawa 2000.

Dolnicki B., *Samorząd terytorialny. Zagadnienia ustrojowe*, Kraków 2003.

Leoński Z., *Samorząd terytorialny w RP*, Warszawa 2002.

Piasecki A.K., *Władza w samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

Piasecki A.K., *Wybory 1989–2002: parlamentarne, samorządowe, prezydenckie*, Zielona Góra 2003.

III RP: teoria i praktyka kadencji 1990–2002, Łódź.

MARKETING POLITYCZNY

Kod przedmiot	04.7-PL-MP.22
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/15tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje problematykę marketingu politycznego, techniki i narzędzia marketingowe. Umiejętnie analizuje materiały wyborcze; student potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych i nietypowych.
Treści programowe	Teoretyczne podstawy marketingu politycznego. Marketing dóbr konsumpcyjnych a marketing polityczny. Teoria gier. Teoria racjonalnego wyboru. Podstawowe pojęcia z zakresu marketingu politycznego: SWOT; marketing MIX; mar-

ka; cykl życia produktu; rynek polityczny; reklama polityczna. Wybory parlamentarne i prezydenckie. Gest i symbol w marketingu politycznym.

Kształtowanie wizerunku polityka. Pojęcie elity politycznej, populizm, propaganda polityczna. Gest i komunikacja niewerbalna w wystąpieniach publicznych. Barwa i symbol jak wizualne środki oddziaływania na odbiorcę. Liderzy we współczesnych społeczeństwach – wybrane koncepcje przywództwa politycznego. Determinanty osobowościowe i pozaosobowościowe przywództwa. Planowanie, programowanie oraz prowadzenie kampanii wyborczej. Analiza rynku politycznego. Promocja, reklama, public relations.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczenia: zaliczenie prac semestralnych
wykłady: egzamin ustny

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Jabłoński A., Sobkowiak L., *Marketing polityczny w teorii i praktyce*, Wrocław 2002.
Jeliński M., *Marketing polityczny w poszukiwaniu strategii wyborczego sukcesu*, Toruń 2004.
Karwat M., *Sztuka manipulacji politycznej*, Toruń 2000.
Wiszniowski R., *Marketing polityczny*, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:
Mazur M., *Marketing polityczny*, Warszawa 2004.
Pawelczyk P., Piontek D., *Socjotechnika w komunikowaniu politycznym*, Poznań 2002.

POLITYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiot	14.1-PL-PSG.23
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin;1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski

Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje funkcje społeczne i gospodarcze państwa. Potrafi analizować procesy społeczne.
Treści programowe	Wprowadzenie do polityki społecznej. Kształtowanie stosunków społecznych, potrzeby i ich zaspokojenie, zasada wolności w polityce społecznej, poczucie bezpieczeństwa. Zadania społeczne we współczesnym świecie, doktryny i modele polityki społecznej. Zabezpieczenie społeczne, elementy składowe, techniki realizacji, rodzaje świadczeń. Ubezpieczenie społeczne jako podstawa systemu zabezpieczenia społecznego. Zadania społeczne zakładów pracy, odpowiedzialność społeczna przedsiębiorstw. Kapitał ludzki i kapitał społeczny – rola polityki społecznej w kształtowaniu kapitału społecznego.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: zaliczenie pracy semestralnej, aktywny udział wykłady: zaliczenie na ocenę
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Kurzynowski A., <i>Polityka społeczna</i> , Warszawa 2006. Literatura uzupełniająca: <i>Polityka społeczna. Wybrane problemy. Wybór tekstów z lat 1999-2005</i> , Warszawa 2005.

POLITYKA GOSPODARCZA

Kod przedmiot	14.1-PL-PSG.24
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin;1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student potrafi określić procesy gospodarcze, poznaje rolę po-

	lityki gospodarczej w państwie. Dostrzega zależności pomiędzy gospodarką światową a krajową; potrafi analizować zjawiska gospodarcze.
Treści programowe	Proces gospodarowania, a państwo. Współczesne funkcje gospodarcze państwa. Cele i wymiary gospodarowania. System gospodarowania. Trzy podstawowe typy gospodarki rynkowej. Zasady interwencjonizmu państwa. Klasyfikacja funkcji gospodarczych państwa. Konceptcja gospodarki regulowanej przez państwo. Polityka stabilizacji koniunktury. Podstawowe cele polityki stabilizacji gospodarczej. Zmiany systemowe a sprawiedliwość dystrybucyjna. Międzynarodowa polityka gospodarcza.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na zajęciach, eseje wykłady: zaliczenie na ocenę
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Bednarczyk J., Bukowski S., Kapuścińska-Przybylska W., <i>Polityka wzrostu gospodarczego w Polsce i w Unii Europejskiej</i> , Warszawa 2008. Winiarski B., <i>Polityka gospodarcza</i> , Warszawa 2006. Literatura uzupełniająca: Horodecka A., <i>Ewolucja celów polityki gospodarczej. Rola zmian otoczenia</i> , Warszawa. Kaja J., <i>Polityka gospodarcza. Wstęp do teorii</i> , Warszawa 2008.

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

Kod przedmiot	14.6-PL-SM.25
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski

Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje najważniejsze problemy o charakterze globalnym, metody i sposoby ich rozwiązania oraz formy i efekty współpracy międzynarodowej na różnych jej poziomach. Potrafi operować podstawowymi pojęciami z dziedziny stosunków międzynarodowych, potrafi wykorzystać w praktyce podstawowe akty prawne i porozumienia polityczne regulujące relacje międzynarodowe.
Treści programowe	Czynniki kształtujące współczesne stosunki międzynarodowe. Państwo jako najważniejszy uczestnik stosunków międzynarodowych. System Narodów Zjednoczonych. Rada Europy. System euroatlantycki (NATO). Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Unia Europejska. Wybrane organizacje regionalne. Rola i zadania organizacji pozarządowych w stosunkach międzynarodowych. Międzynarodowa regulacja praw człowieka. Państwa postkomunistyczne we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Rosja po rozpadzie ZSRR. Pozycja Niemiec na przełomie XX i XXI wieku. Rola USA we współczesnym świecie. Konflikty na Bałkanach. Konflikt bliskowschodni. Afryka w stosunkach międzynarodowych. Terroryzm międzynarodowy i jego zwalczanie.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na ćwiczeniach (w tym przygotowanie tzw. prasówki), zaliczenie kolokwium z całości materiału, zaliczenie pracy pisemnej z zakresu problematyki poruszanej na ćwiczeniach. wykłady: egzamin w formie pisemnej (obejmujący zakres wykładów i ćwiczeń).
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Antonowicz L., <i>Podręcznik prawa międzynarodowego</i> , Warszawa 2000. Cziomer E., Zyblikiewicz L., <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i> , Warszawa 2005. Haliżak E., Kuźniar R., <i>Stosunki międzynarodowe – geneza, struktura, funkcjonowanie. Podręcznik akademicki</i> , Warszawa 2004. Literatura uzupełniająca: Brzeziński Z., <i>Wielka szachownica. Główne cele polityki amerykańskiej</i> , Warszawa 1999. Bieleń S., <i>Prawo w stosunkach międzynarodowych</i> , Warszawa 2004.

INTEGRACJA EUROPEJSKA

Kod przedmiot	14.6-PL-IE.26
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje problematykę integracji europejskiej oraz specyfikę badań naukowych w tym zakresie. Potrafi wskazać podstawowe instytucje Unii Europejskiej oraz potrafi rozpoznawać główne problemy integracji europejskiej.
Treści programowe	Idea integracji europejskiej od starożytności do końca XIX wieku. Projekty federacyjne w latach 1919-1945. Rozszerzanie zasięgu integracji europejskiej w latach 1957-2007. System instytucjonalny Wspólnot Europejskich. Cztery kryteria z Maastricht. Współpraca polityczna państw w ramach Unii Europejskiej. Teoria strefy wolnego handlu i unii celnej. Wspólna polityka zagraniczna. Wspólna polityka społeczna. Polityka socjalna. Wspólna polityka regionalna. Polityka handlowa. Polityka rolna. System gospodarczy Unii Europejskiej. System walutowy Unii Europejskiej. Problematyka polityki energetycznej. Wspieranie badań i rozwoju technologicznego. Integracja Polski ze Wspólnotami Europejskimi. Unia Europejska wobec problemów globalnych.
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie na ocenę, praca pisemna.
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Dyńska E., <i>Integracja Europejska</i> , Warszawa 2004. <i>Integracja Europejska. Podręcznik akademicki</i> , red. A. Marszałek, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:
Procesy integracyjne we współczesnej gospodarce światowej, red. E. Oziewicz, Warszawa 2001.
Unia Europejska. Leksykon integracji, red. W. Bokajło, K. Dziubko, Wrocław 2004.

PODSTAWY STATYSTYKI

Kod przedmiot	11.2-PL-PS.27
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje sposoby projektowania badań statystycznych i metody ich obliczeń. Potrafi gromadzić, opracować i prezentować dane statystyczne.
Treści programowe	Przedmiot i podstawowe pojęcia statystyki. Badanie statystyczne. Badanie ankietowe – zasady oraz metody przeprowadzania. Opis tabelaryczny jako jedna z metod badania zbiorowości statystycznej. Parametryczny opis zbiorowości statystycznej. Miary średnie i położenia. Inne parametry położenia. Miary zmienności (absolutne, względne, klasyczne, pozycyjne). Miary skośności (asymetrii). Badanie rozłożenia wartości cechy względem ich średniej arytmetycznej. Miary koncentracji. Koncentracja jako nierównomierność rozłożenia globalnego funduszu wartości cechy. Koncentracja jako skupienie wartości cechy wokół średniej. Analiza współzależności zmiennych (metoda graficzna, tabelaryczna oraz formalna). Metoda parametryczna badania współzależności (współczynnik Pearsona, Spearmana). Analiza regresji.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: poprzez aktywne uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie samodzielnych analiz statystycznych, pozytywnie zaliczone dwa kolokwia.

wykłady: zaliczenie na ocenę

Spis zalecanych lektur	<p>Literatura obowiązkowa: Kukułka K., <i>Elementy statystyki w zadaniach</i>, Warszawa 2002. Stasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U., <i>Statystyka. Elementy teorii i zadania</i>, Wrocław 2006.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Podgórski J., <i>Statystyka dla studiów licencjackich</i>, Warszawa 2001. <i>Rocznik Statystyczny RP.</i></p>
-------------------------------	--

DEMOGRAFIA I GEOGRAFIA POLITYCZNA

Kod przedmiot	07.09-PL-DGP.28
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje wybrane zagadnienia geografii politycznej i demografii; potrafi interpretować fakty polityczne, społeczne i gospodarcze; operuje wybranymi pojęciami z zakresu demografii i geografii politycznej, analizuje fakty polityczne, społeczne i gospodarcze.
Treści programowe	Definicja geografii politycznej. Definicje w geografii politycznej. Naród – koncepcje narodu, procesy narodotwórcze, naród a społeczeństwo. Przemiany przestrzeni politycznej świata. Współczesna mapa polityczna świata. Ekopolityka. Przemysł światowy na początku XXI wieku. Współczesny podział świata: rdzeń, semiperyferie, peryferie, tło, strefa izolacji. Podział polityczny mórz i oceanów. Geografia współczesnych konfliktów międzynarodowych. Geografia zadłużenia międzynarodowe-

	go. Metody analiz demograficznych. Demografia – liczba ludności świata, fazy rozwoju ludności, eksplozja demograficzna, struktura wieku, , długość trwania życia, problemy starzenia się ludności. Wybrane prognozy demograficzne. Stan, rozmieszczenie i struktury ludności. Typy rodziny. Małżeństwa i rozwody.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność, zaliczenie kolokwium wykłady: zaliczenie na ocenę
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Czapliński W., <i>Zmiany terytorialne w Europie Środkowej i Wschodniej i ich skutki międzynarodowo-prawne</i> , Warszawa 2002. Holzer J.Z., <i>Demografia</i> , Warszawa 1999. Otok S., <i>Geografia polityczna. Geopolityka, państwo</i> , Warszawa 2003. Rykiel Z., <i>Podstawy geografii politycznej</i> , Warszawa 2005. Literatura uzupełniająca: Baczwarow M., Suliborski A., <i>Kompendium wiedzy geografii politycznej</i> , Warszawa 2002. Maryański A, <i>Narodowości świata</i> , Warszawa 1998. Osiewicz E., <i>Procesy integracyjne we współczesnej gospodarce światowej</i> , Warszawa 2001.

TEORIA ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

Kod przedmiot	04.0-PL-TOZ.29
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin, 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin, 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje problematykę zarządzania instytucją, podstawowe koncepcje i metody organizacji i zarządzania, relacje

i powiązania między podstawowymi obszarami, funkcjami i procesami w przedsiębiorstwach i organizacjach; analizuje zależności występujące między nimi.

Treści programowe

Charakterystyka podstawowych pojęć: organizacja i zarządzanie. Modelowe ujęcia organizacji. Istota procesu zarządzania w przedsiębiorstwie i innych organizacjach. Cechy, rodzaje i przesłanki wyboru struktur organizacyjnych. Funkcje struktury organizacyjnej. Charakterystyka dokumentów organizacyjnych. Typologie struktur organizacyjnych ze względu na konfigurację, rodzaj więzi, główne kryterium integracji stanowisk pracy. Zarządzanie strategiczne. Elementy składowe procesu zarządzania strategicznego. Wybrane metody analizy strategicznej. Składniki strategii organizacji. Strategie defensywne i ofensywne, obniżania kosztów i kreowania marki. Istota pracy kierownika – menedżera. Źródła władzy organizacyjnej: władza formalna a władza ekspercka. Cechy przywódcy. Style kierowania w relacjach przełożony- podwładny; istota i rodzaje. Style kierowania liderów w zespołach. Kultura organizacyjna. Elementy procesu kadrowego. Modele polityki personalnej. Zarządzanie wobec „nowej ekonomii”. Podstawy gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwie informacyjnym. Zarządzanie zasobami niematerialnymi. Zarządzanie kapitałem intelektualnym i zarządzanie wiedzą.

Forma i warunki zaliczenia

ćwiczenia: kolokwium, projekt
wykłady: egzamin pisemny

Spis zalecanych lektur

Literatura obowiązkowa:
Griffin R.W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, Warszawa 1996.
Webber R.A., *Zasady zarządzania organizacjami*, Warszawa 1990.

Literatura uzupełniająca:
Koźmiński A.K., Piotrowski W., *Zarządzanie – teoria, praktyka*, Warszawa 1997.
Organizacja i zarządzanie. Podstawy wiedzy menadżerskiej, red. M. Przybyła, Wrocław 2001.

2 (A). SPECJALNOŚĆ: EZPIECZEŃSTWO I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

TEORIA I PRAKTYKA SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Kod przedmiotu	14.9-PL-TPS.30
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba punktów	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student potrafi definiować sytuacje kryzysowe, poznaje ich etapy i sposoby ich rozwiązywania. Potrafi określić czym jest sytuacja kryzysowa, potrafi ją zdefiniować i scharakteryzować.
Treści programowe	Definicje sytuacji kryzysowych. Zarządzanie kryzysowe. Reagowanie kryzysowe. Fazy reagowania kryzysowego. Wymiary kryzysu. Taksonomia sytuacji kryzysowych Charakterystyka sytuacji kryzysowych. Rodzaje zagrożeń. Poziomy zarządzania zagrożeniami. Zasady zarządzania kryzysowego.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie w formie kolokwium wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Korczyc W., <i>Determinanty współczesnych zagrożeń</i> , Piła 2006. Tracy B., <i>Punkt zwrotny. Metody rozwiązywania sytuacji kryzysowych</i> , Warszawa 2007. Literatura uzupełniająca: Chomiczewski K., <i>Epidemiologia działań wojennych i katastrof</i> , Warszawa 2001.

SYSTEM RATOWNICTWA W ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM

Kod przedmiotu	14.9-PL-SRZ.31
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba punktów	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje teorię ratownictwa i potrafi w praktyce zastosować zasady pierwszej pomocy.
Treści programowe	Pomoc doraźna i ratownictwo. Ogólna metodyka organizacji akcji ratunkowych. Specyfika określonych działań ratownictwa w zarządzaniu kryzysowym. Zadania – etapy akcji ratunkowych. Organizacja ratownictwa. Program kształcenia i udzielania pierwszej pomocy.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie, aktywność wykłady: egzamin praktyczny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Jakubaszko J., 2003, Ratownik medyczny, Wrocław 2003. Konieczny J., 2001, Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach, Poznań 2001. Literatura uzupełniająca: Jakubaszko J., 2004, Nauczanie pierwszej pomocy – zalecenia metodyczne PTMR, Wrocław 2004.

SOCJOPSYCHOLOGIA W ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM

Kod przedmiotu	14.0-PL-SZK.32
Typ przedmiotu	obowiązkowy

Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba punktów	3
Metody nauczania	ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje mechanizmy społeczne i psychiczne zachowań ludzi, potrafi wskazać mechanizmy rozwiązywania konfliktów międzyludzkich.
Treści programowe	Psychologia mechanizmów zachowania w sytuacjach kryzysowych. Interwencja kryzysowa. Strategia interwencji kryzysowych. Psychologia traumy. Psychologia konfliktów. Psychologia tłumu. Diagnoza, interwencja. Mediacje i negocjacje. Społeczne uwarunkowania zachowań ludzkich.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie z oceną – kolokwium i praca zaliczeniowa
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Dobek–Ostrowska B., <i>Studia z komunikowania masowego</i> , Wrocław 1997. Ociepka B., <i>Public relations w teorii i praktyce</i> , Wrocław 2003. Literatura uzupełniająca: Le Bon G., <i>Psychologia tłumu</i> , Warszawa 2007.

SOCJOPSYCHOLOGIA W ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM – WARSZTATY

Kod przedmiotu	14.0-PL-SZK.33
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba punktów	4

Metody nauczania	warsztaty: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje istotę bezpieczeństwa i jego uwarunkowania a także zasady funkcjonowania podmiotów bezpieczeństwa. Poznaje i diagnozuje zagrożenia społeczne. Ma znajomość procedur zarządzania w sytuacjach kryzysowych, a przede wszystkim wiedzę i umiejętności w zakresie kierowania i przewodzenia w sytuacjach kryzysowych oraz wiedzę z zakresu komunikacji społecznej w sytuacjach kryzysowych.
Treści programowe	Spostrzeganie oraz ocena rzeczywistości społecznej. Zdolność do podejmowanie decyzji Interpretacja zdarzeń na podstawie dostępnych informacji. Kreatywne rozwiązywanie problemów psychologicznych i społecznych. Empatia jako podstawa dla właściwych zachowań prospołecznych. Orientacja społeczna i psychologiczna w sytuacjach trudnych. Kompetencje poznawcze i emocjonalne w komunikacji społecznej w sytuacjach krytycznych Umiejętności radzenia sobie ze stresem psychologicznym. Współpraca z mediami.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie z oceną – kolokwium i praca zaliczeniowa.
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Dobek–Ostrowska B., 1997, <i>Studia z komunikowania masowego</i> , Wrocław 1997. Ociepka B., <i>Public relations w teorii i praktyce</i> , Wrocław 2003. Literatura uzupełniająca: Le Bon G., <i>Psychologia tłumu</i> , Warszawa 2007.

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

Kod przedmiotu	14.9-PL-ZK.34
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba punktów	4

Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje podstawowe pojęcia związane z problematyką zarządzania kryzysowego, potrafi ocenić sytuację kryzysową i sposoby jej rozwiązania.
Treści programowe	Zarządzanie kryzysowe, podstawowe terminy, sytuacja kryzysowa. Reagowanie kryzysowe. Fazy zarządzania kryzysowego. Ograniczenia sytuacji kryzysowych. Wymiary zachowań kryzysowych. Sytuacje tożsame do kryzysowych. Pojęcie kryzysu. Taksonomia sytuacji kryzysowych. Omówienie największych zagrożeń.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium, aktywność wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Konieczny J., <i>Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach</i> , Poznań 2001. Mitroff I.I., Pearson C., <i>Zarządzanie sytuacją kryzysową, czyli jak ochronić firmę przed najgorszym</i> , Warszawa 1998. Larkin J., Regester M., <i>Zarządzanie kryzysem</i> , Warszawa 2004. Literatura uzupełniająca: Sun Tzu, <i>Sztuka wojny. Sztuka zarządzania</i> , Warszawa 2005.

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I MIĘDZYNARODOWE

Kod przedmiotu	14.9-PL-BNM.35
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba punktów	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni

Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje najważniejsze kwestie dotyczące bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Potrafi określić siłę zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego.
Treści programowe	System pojęć z bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Charakterystyka zagrożeń. Ilościowo–jakościowe wartościowanie potencjałów zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Podstawy prawne bezpieczeństwa.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Flis J., Jakubczak R., <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku</i> , Warszawa 2006. Jagiełło Z., <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa państw, narodów oraz społeczności lokalnych na początku XXI wieku</i> , Wałbrzych 2008. Mierzejewski D., <i>Bezpieczeństwo państw Europy – początek XXI wieku</i> , Piła 2006. Literatura uzupełniająca: Mierzejewski D., <i>Bezpieczeństwo Europy ery globalizacji</i> , Piła 2007.

LOGISTYKA AKCJI RATUNKOWYCH

Kod przedmiotu	14.9-PL-LAR.36
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba punktów	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni

Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje procedury przeprowadzania akcji ratunkowych; potrafi wskazać ich etapy i sposoby organizacji.
Treści programowe	Aspekty logistyczne w sytuacjach kryzysowych. Terenowa infrastruktura logistyczna i rezerwy państwowe. Misje, cele i zadania zabezpieczenia logistycznego ludności w sytuacji zagrożeń. Sposoby i procedury organizacji zabezpieczenia logistycznego w rejonach zagrożeń. świadczenia osobiste i rzeczowe w realizacji zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych. Wykorzystanie pododdziałów (oddziałów) wojskowych w sytuacjach kryzysowych.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie prac semestralnych wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Koniczny J., Ranecki J., <i>Ratownictwo chemiczno–medyczne</i> , Poznań 2007. Literatura uzupełniająca: Pfoth H.Ch., <i>Systemy logistyczne</i> , Poznań 2001.

GEOGRAFIA BEZPIECZEŃSTWA

Kod przedmiotu	07.09-PL-GB.37
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba punktów	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 10 godzin/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak

Cele przedmiotu	Student poznaje główne obszary geograficzne zagrażające bezpieczeństwu człowieka. Potrafi określić różne typy zagrożeń, potrafi wskazać najbardziej zagrożone obszary na świecie i ich rodzaje.
Treści programowe	Metody badań stosowane w geografii bezpieczeństwa. Wpływ czynników przyrodniczych na działalność człowieka i organizacji. Zagrożenia naturalne bezpieczeństwa. Zarządzanie środowiskowe w działalności organizacji – aspekty środowiskowe i przestrzenne. Systemy informacji geoprzestrzennej dla potrzeb bezpieczeństwa. Sposoby wykorzystania informacji geograficznej i cyfrowych produktów geograficznych w zarządzaniu bezpieczeństwem. Geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski. Społeczno–przestrzenne aspekty funkcjonowania systemów infrastruktury narodowej. Metody oceny zagrożeń i identyfikacja obszarów kryzysowych we współczesnym świecie.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie – kolokwia wykłady: egzamin pisemny w formie testu wyboru
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Barber N., <i>Pożary i powodzie. Klęski żywiołowe</i> , Warszawa 2004. Morris N., <i>Huragany i tornada. Dlaczego mają miejsce? Gdzie występują? Klęski żywiołowe</i> , Warszawa 2005. Literatura uzupełniająca: Walker J., Dineen J., <i>Potęga żywiołów</i> , Warszawa 2004.

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA

Kod przedmiotu	14.9-PL-PB.38
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba punktów	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski

Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje zasady polityki bezpieczeństwa, procesy destabilizujące bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Potrafi wskazać pozycje wybranych państw na arenie międzynarodowej.
Treści programowe	Bezpieczeństwo państwa i obrona narodowa, wzajemne relacje między nimi. Realia międzynarodowe i polskie. Wielość definicji bezpieczeństwa. Kształtowanie polityki bezpieczeństwa w państwach, specyfika bezpieczeństwa XXI wieku. Ewolucja pojęcia bezpieczeństwa na przestrzeni wieków. Pozycja państwa na arenie międzynarodowej. Symbole polityki bezpieczeństwa. Procesy destabilizujące bezpieczeństwo państwa. Normy kształtujące ład międzynarodowy. Prawno - międzynarodowe regulacje stosowane do rozwiązywania sporów międzynarodowych.
Metody oceny	zaliczenie pracy semestralnej
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku</i> , praca zbiorowa, Warszawa 2006. Kifner T., <i>Polityka bezpieczeństwa i ochrony informacji</i> , 1999. Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i> , Warszawa 2006. Zięba R., <i>Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej</i> , Warszawa 2005. Literatura uzupełniająca: Michalak J., <i>Zagrożenie bezpieczeństwa międzynarodowego w aspekcie biologicznym</i> , Warszawa 2005.

PODSTAWY PRAWNE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Kod przedmiotu	10.9-PL-PZK.38
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba punktów	3

Metody nauczania	wykłady: 30 godziny; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje istotę Narodowego Systemu Pogotowia Kryzysowego. Potrafi wskazać organy odpowiedzialne w państwie za zarządzanie kryzysowe.
Treści programowe	Infrastruktura krytyczna. Narodowy System Pogotowia Krytycznego. Planowanie cywilne, zadania. Plan reagowania kryzysowego. Ochrona infrastruktury krytycznej. Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego i jego zadania. Rządowe centrum Bezpieczeństwa. Właściwe organy w sprawowaniu zarządzania krytycznego. Finansowanie w świetle prawa RP.
Metody oceny	zaliczenie z oceną
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Kurkiewicz A., <i>Zarządzanie kryzysowe w samorządzie. Podstawy organizacyjno-prawne</i> , Warszawa 2008. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590), Literatura uzupełniająca: Grocki R., <i>Vademecum zagrożeń</i> , Warszawa 2003.

2 (B). SPECJALNOŚĆ: MARKETING POLITYCZNY

PRZYWÓDZTWO POLITYCZNE

Kod przedmiot	14.1-PL-PP.30
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4

Metody nauczania	wykłady: 30godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zasady politycznego procesu decyzyjnego. Projektuje strategie osób, instytucji i jednostek samorządowych.
Treści programowe	Przywództwo polityczne: koncepcje definiowania przywództwa politycznego, władza a przywództwo polityczne, przywódcy polityczni w historii. Typologia przywództwa politycznego: cechy i kompetencje przywódcy politycznego. Style przewodzenia, ujęcie organizacyjne i politologiczne. Psychologiczne uwarunkowania zjawiska przywództwa politycznego: cechy osobowościowe przywódców politycznych, przywództwo a kultura polityczna. Gra symulacyjna: naturalne kreowanie przywódcy w grupie. Kreowanie wizerunku przywódcy politycznego: rola marketingu politycznego w kreowaniu wizerunku przywódcy politycznego. Współczesne modele przywództwa politycznego: analiza porównawcza. Gra symulacyjna: kreowanie wizerunku przywódcy politycznego. Decyzja polityczna i proces decyzyjny: pojęcie decyzji, racjonalność decyzji, pojęcie decyzji politycznej, pojęcie procesu decyzyjnego. Mechanizmy podejmowania decyzji politycznych: poziomy decydowania politycznego, rodzaje decyzji politycznych. Gra symulacyjna: tworzenie strategii politycznej. Skutki decyzji politycznych: odpowiedzialność polityczna.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: aktywność na zajęciach, aktywny udział w grach symulacyjnych, zaliczenie kolokwium z całości materiału; wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Studia polityczne nr 5, <i>Przywództwo polityczne</i> , pod red. Bodio T., Warszawa 2001. <i>Przywództwo polityczne. Teorie i rzeczywistość</i> , pod red. Rubisza L., Zuby K., Toruń 2005. <i>Kampania wyborcza. Strategia, taktyka, komunikacja</i> , Warszawa 2001. Literatura uzupełniająca: Pietraś J.Z., <i>Decydowanie polityczne</i> , Warszawa 1998. Bodnar A., <i>Decyzje polityczne. Elementy teorii</i> , Warszawa 1985.

PATOLOGIE I ZAGROŻENIA ŻYCIA POLITYCZNEGO

Kod przedmiot	14.1-PL-PZŻ.31
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje pojęcia patologii, korupcji, defraudacji, lobbingu. Potrafi wskazać, rozróżnić i zdefiniować zachowania patologiczne w polityce.
Treści programowe	Geneza patologii. Typologie patologii życia publicznego. Przyczyny zachowań niekorzystnych społecznie. Patologie życia publicznego i gospodarczego. Nowoczesne systemy polityczne a patologie życia publicznego. Różne oblicza korupcji. Defraudacje, kupczenie wpływami. Przesłpstwa białych kołnierzyków. Lobbying. Działania państwa i społeczeństwa obywatelskiego mających na celu ograniczanie i zwalczanie patologii życia gospodarczego. Przeciwdziałanie patologiom. Polskie patologie w polityce.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium, aktywność wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Gunning J.P., <i>Zrozumieć demokrację</i> , Warszawa 2001. <i>Wprowadzenie do teorii wyboru publicznego</i> , Warszawa. Jędrzejko M., <i>Patologie społeczne, ASPRA-JR</i> 2006. Wnuk-Lipiński E., <i>Socjologia życia publicznego</i> , Warszawa 2005. Literatura uzupełniająca: Górniok O., <i>Przesłpczość gospodarcza i jej zwalczanie</i> , Warszawa 1994.

METODY I TECHNIKI PROMOCJI I REKLAMY – TEORIA

Kod przedmiot	14.1-PL-MTR.32
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	warsztaty: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje teoretyczne podstawy oraz praktyczne zasady promocji i reklamy. Potrafi opracować projekt kampanii reklamowej, wdrożyć jego elementy i nadzorować poszczególne elementy kampanii wyborczej.
Treści programowe	Promocja i reklama polityczna – ustalenia metodologiczne. Techniki promocji politycznej. Wizualna reklama polityczna. Ulotki, plakaty, billboardy. Reklama ruchoma na środkach transportu. Flagi i transparenty. Reklama audiowizualna – przekazy telewizyjne. Reklama audytywna – radiowa. Reklama interaktywna. Marketing bezpośredni – katalogi sylwetek kandydatów politycznych, poczta tradycyjna i elektroniczna. Aktywne strony internetowe – kandydatów, partii politycznych. Promocja sprzedaży – upominki, festyny, koncerty z udziałem polityków. Public relations. Sprzedaż osobista – kontakt bezpośredni. Zasady projektowania kampanii reklamowej.
Forma i warunki zaliczenia	przygotowanie projektu, zaliczenie poszczególnych etapów
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Wilkos S., Ferenc W., <i>Kampania wyborcza. Strategia – taktyka – komunikacja</i> , Warszawa 2001, (rozdz. IV i V). Wiszniewski R., <i>Marketing wyborczy</i> , Warszawa – Wrocław 2000 (rozdz. 4). Trzeciak S., <i>Strategie kampanii wyborczej</i> , Lublin 2001 (rozdz. 2). Literatura uzupełniająca: Mazurkiewicz W., <i>Jak wygrywać wybory</i> , Edukacja i Praca, Warszawa – Radom 1998 (rozdz. 10–12).

Jabłoński A.W., Sobkowiak L., *Marketing polityczny w teorii i praktyce*, Wrocław 2002 (rozdz.: A.W. Jabłońskiego i M. Janik-Wiszniowskiej).

METODY I TECHNIKI PROMOCJI I REKLAMY – PRAKTYKA

Kod przedmiot	14.1-PL-MTR.32
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	warsztaty: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zagadnienia dotyczące skuteczności narzędzi reklamowych; uczy się planować i przeprowadzać kampanie reklamowe i promocyjne.
Treści programowe	Struktura strategii reklamowych. Strategie marketingowe i procedury promocji. Podstawowe procedury reklamy. Psychologia oddziaływania reklamy. Retoryka a reklama. Inwencja, topika, motywy. Metody badania skuteczności i efektywności reklamy. Rodzaje i zadania agencji reklamowych. Projektowanie reklamowej kampanii politycznej. Prezentacja zintegrowanej kampanii reklamowej.
Forma i warunki zaliczenia	przedstawienie końcowego projektu, przygotowanie kampanii wyborczej
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Annusewicz O., 2002, <i>Reklama a reklama polityczna czyli projektowanie politycznych kampanii reklamowych</i> , „Studia Polilogiczne”, vol. 6, 2002. Kotler B., <i>Marketing</i> , Warszawa 1994. Doliński D., <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i> , Gdańsk 2003. Domański T., <i>Skuteczna reklama i promocja</i> , Warszawa 1993. Nowacki R., <i>Reklama</i> , Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:
Beliczyński J., *Planowanie mediów w zarządzaniu reklamą*, Kraków 1999.
Budzyński W., *Reklama. Techniki skutecznej perswazji*, Warszawa 1999.
Przydatek E., Przydatek J., *Promocja*, Warszawa 1999.

SZTUKA NEGOCJACJI I TEORIA ARGUMENTACJI

Kod przedmiot	14.0-PL-SNT.34
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15godzin
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje i posługuje się podstawowymi terminami z zakresu negocjacji: planuje ich przebieg, strategię i taktykę; analizuje negocjacje w kontekście procesów emocjonalnych i poznawczych.
Treści programowe	Umiejętność prowadzenia negocjacji. Negocjacje a konflikty. Zrozumienie istoty procesu negocjacji. Techniki i narzędzia w osiąganiu porozumienia. Etapy negocjacji: stosowanie taktyk i przeciwdziałanie im, zarządzanie sytuacjami, stosowanie ustępstw, wzmacnianie autorytetu. Przygotowanie niezbędnych informacji przed przystąpieniem do negocjacji. Kierowanie negocjacjami wielostronnymi. Oceny pozycji strony przeciwnej. Określanie źródeł swojej siły i możliwości decyzyjne w negocjacjach. Wybór miejsca negocjacji. Określenie właściwej strategii. Negocjacje pozycyjne i integracyjne. Organizacja negocjacji międzynarodowych. Taktyka przeciwnika. Zalety negocjowania u siebie, na terenie kontrpartnera i na gruncie neutralnym. Zajęcia praktyczne.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium i pracy semestralnej wykłady: egzamin w formie testu

Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Donaldson M.C., Donaldson M., <i>Negocjacje</i> , Warszawa 1999. Kamiński J., <i>Negocjowanie. Techniki rozwiązywania konfliktów</i> , Warszawa 2004. Oliver D., <i>Jak skutecznie negocjować</i> , Warszawa 2003. Witkowski T., <i>Psychologia konfliktów</i> , Warszawa 1993.
	Literatura uzupełniająca: Dana D., <i>Rozwiązywanie konfliktów</i> , Warszawa 1993. Kennedy G., <i>Negocjacje doskonałe</i> , Warszawa 1999. Rządca R., Wujec P., <i>Negocjacje</i> , Warszawa 2001.

KSZTAŁTOWANIE I BADANIE OPINII PUBLICZNEJ

Kod przedmiot	14.0-PL-KBO. 35
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje zróżnicowane metody badań opinii publicznej, procesy ich projektowania, technik wyboru reprezentacyjnej próby respondentów, stosowania parametrów o statystycznym charakterze wraz z oceną zakresu błędu statystycznego. Student potrafi przygotować i przeprowadzić badania dotyczące opinii publicznej.
Treści programowe	Definicje i znaczenie opinii publicznej. Typy publiczności, widownia, audytorium. Znaczenie definiowania właściwych działań w życiu publicznym i politycznym. Techniki i metody badań opinii publicznej, rodzaje kwestionariuszy, próby: prosta, systematyczna, warstwowa, zespołowa, random-route, dwustopniowe losowanie próby, próba kwotowa, losowo-kwotowa. Badania jakościowe i ilościowe. Aktualne opinie społeczne.

	Wiedza na temat postaw, opinii, planów i zamierzeń społeczeństwa.
Forma i warunki zaliczenia	ćwiczenia: przygotowanie i przeprowadzenie badań. Przygotowanie raportu z badań; wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Cwalina A., Falkowski A, <i>Marketing polityczny. Perspektywa psychologiczna</i> , Gdańsk 2005. Szreder M., <i>Metody i techniki sondażowych badań opinii</i> , Warszawa 2004. Tworzyło D., <i>Public relations</i> , Rzeszów 2003. Literatura uzupełniająca: <i>Marketingowe testowanie produktów</i> , pr. zbior., Warszawa 2002. Noelle-Neumann E., <i>Spirala milczenia</i> , Warszawa 2004.

KAMPANIE WYBORCZE

Kod przedmiot	14.1-PL-KW.36
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia; 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student zapoznaje się z najbardziej skutecznymi kampaniami wyborczymi w Polsce i na świecie; poznaje metody diagnozowania rynku politycznego; uczy się jak wykorzystywać metody diagnostyki rynku politycznego dla przeprowadzenia skutecznej reklamy wyborczej. Potrafi analizować wyniki wyborów.
Treści programowe	Projektowanie reklamowe kampanii politycznych. Planowanie strategiczne w polityce. Metody diagnostyki rynku polityczne-

	<p>go. Role wyborców, strategie partii politycznych. Lobbying i jego rola w kampaniach wyborczych. Kampanie wyborcze, kontekst polityczny, instytucjonalny. Analiza wyników. Kampanie w wyborach parlamentarnych. Kampanie wyborcze w wyborach samorządowych. Kampanie prezydenckie. Referendum uwłaszczeniowe. Referendum konstytucyjne. Referendum unijne.</p>
Forma i warunki zaliczenia	<p>ćwiczenia: zaliczenie projektu kampanii wykłady: egzamin ustny</p>
Spis zalecanych lektur	<p>Literatura obowiązkowa: Karwat M., <i>Sztuka manipulacji politycznej</i>, Toruń 1999. Wiszniowski R., <i>Marketing wyborczy</i>, Warszawa 2000.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Muszyński J., <i>Leksykon marketingu politycznego</i>, Warszawa 2001. Muszyński J., <i>Marketing polityczny</i>, Warszawa 1999.</p>

TEORIA PROPAGANDY

Kod przedmiot	14.1-PL-TP.37
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni; ćwiczenia: 10 godzin/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje i na tej podstawie potrafi: określić pojęcie „propagandy”; wykazuje się znajomością technik manipulacji, ocenia skutki (niebezpieczeństwa) manipulacji i propagandy.
Treści programowe	Pojęcie propagandy, jej funkcje i typologia. Metody i techniki propagandy. Zespół wartości sugerowanych. Metoda uzasadnień naukowych. Teoria Hermana i Chomskie-

go: pięć „filtrów: własność, źródło finansowania, źródło informacji, ogień przeciwlotniczy (ang. flak), antykomunistyczna ideologia. Metody oddziaływania za pomocą przekazów wzrokowych i słownych. Metoda pozornego wyboru. Metoda ośmieszania. Metoda autorytatywnego świadectwa. Metoda transferu. Metoda niezależnego zdania. Metoda selekcji. Metoda zamiany nazw. Metoda negatywnych grup odniesienia. Metoda zdania większości. Metoda bezpośredniego kłamstwa. Metoda stereotypów. Metoda powtarzania sloganów. Metoda tła emocjonalnego.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczenia: zaliczenie prac
wykłady: egzamin ustny

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Aronson E., Pratkanis A., *Wiek propagandy. Używanie i nadużywanie perswazji na co dzień*, Warszawa 2004.
Dobek–Ostrowska B., Fras J., Ociepka B., *Teoria i praktyka propagandy*, Wrocław 2002.

Literatura uzupełniająca:
Kuśmierski K., *Teoretyczne problemy propagandy i opinii publicznej*, Warszawa 1980.

KULTURA POPULARNA

Kod przedmiot	14.0-PL-KP.38
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady; 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje cechy kultury popularnej oraz jej przejawy. Potrafi krytycznie odnieść się do tych zagrożeń wynikających z masowości kultury.

Treści programowe	Pojęcie i początki kultury popularnej. Cechy kultury masowej. Produkty kultury popularnej i jej ikony. Cele kultury masowej. Medializacja rzeczywistości społecznej. Nadawcy i odbiorcy kultury masowej, ich typy i sposoby oddziaływania. Modele życia lansowane w kulturze popularnej. Metodologia badań kultury popularnej.
Forma i warunki zaliczenia	zaliczenie z oceną (kolokwium zaliczeniowe)
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Edensor T., <i>Tożsamość narodowa, kultura popularna i życie codzienne</i> , Seria Cultura, 2002. Krajewski M., <i>Kultury kultury popularnej</i> , Poznań 2003. „Kultura Popularna.” Literatura uzupełniająca: Storey J., <i>Studia kulturowe i badania kultury popularnej</i> , Seria Cultura, 2004. Kłoskowska A., <i>Kultura masowa: krytyka i obrona</i> , Warszawa 2004.

JĘZYK POLITYKI

Kod przedmiot	14.9 -PL-JP.39
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	3
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Założenia i cele przedmiotu	Student poznaje istotę „języka polityki”; uczy się trafnie nim posługiwać wykorzystując „słowa klucze”.
Treści programowe	Historia języka polityki – od starożytności do współczesności. Język a polityka, polityka a język. Język jako narzędzie manipulacji i manifestacji. Różnorodność języka polityki. Polski język polityki w okresie transformacji ustrojowej. Język polityki dzi-

siaj. Język polityki a współczesna kultura polityczna. Wymogi polityki wewnętrznej i zewnętrznej wobec języka polityki. Językowe środki zwalczania przeciwnika. Manipulacja językowa.

Forma i warunki zaliczenia zaliczenie z oceną (praca zaliczeniowa)

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Bralczyk J., *O języku polskiej propagandy politycznej*, Warszawa 2000.
Bralczyk J., *O języku polskiej polityki lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych*, Warszawa 2003.
„*Język a kultura*”, tom 11, Wrocław 1993.
Aktualna prasa

Literatura uzupełniająca:
Gazety codzienne, tygodniki, Internet.

---

2 (C). SPECJALNOŚĆ: POLITYKA REGIONALNA I SAMORZĄDOWA

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Kod przedmiotu	14.1-PL-OP.30
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje i potrafi określić rodzaje organizacji pozarządowych, warunki ich powoływania, podstawy prawne działalności organizacji pozarządowych.

Treści programowe	Geneza organizacji pozarządowych w Europie i w Polsce. Działalność korporacyjna, kulturalna, edukacyjna, naukowa. Idee rozwoju społecznego i społecznej solidarności. Organizacje pozarządowe w Polsce międzywojennej, po II wojnie światowej oraz współcześnie. Podstawy prawne działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Formy finansowania. Statutowa działalność. Zadania i funkcje organizacji pozarządowych. Główne organizacje pozarządowe w Polsce po 1989 roku. Specyfika obszaru działalności organizacji pozarządowych w Polsce.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium, praca zaliczeniowa wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Ceglarski A., <i>Organizacje pożytku publicznego</i> , Warszawa 2006. Kowal N., <i>Tworzenie i rejestracja organizacji pożytku publicznego</i> , 2006. <i>Style działalności organizacji pozarządowych w Polsce</i> . Literatura uzupełniająca: Hojny P., <i>Pogranicze polsko–czesko–niemieckie z perspektywy organizacji pozarządowych</i> , Wrocław 2005. Gliński P., <i>Style działań organizacji pozarządowych w Polsce: grupy interesu czy pożytku publicznego?</i> , Warszawa 2006.

EUROPEJSKA POLITYKA REGIONALNA

Kod przedmiotu	14.6-PL-EPR.31
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak

Cele przedmiotu	Student potrafi wskazać, nazwać i scharakteryzować główne filary europejskiej polityki regionalnej.
Treści programowe	Europejska polityka regionalna i jej cele. Narzędzia polityki regionalnej. Celowa działalność organów władzy publicznej. Aktywność polityki regionalnej. Filary europejskiej polityki regionalnej: polityka przemysłowa, wspieranie gospodarcze, polityka rynku pracy, wspieranie obszarów wiejskich. Rola regionalizacji we współczesnym świecie. Polityka spójności społeczno – gospodarczej.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie pracy semestralnej wykłady: egzamin ustny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Domański R., <i>Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne</i> , Warszawa 2006. Pietrzyk I., <i>Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich</i> , Warszawa 2007. Literatura uzupełniająca: Roczniki Statystyczne Studia Regionalne i Lokalne

---

PROCESY PODEJMOWANIA DECYZJI

Kod przedmiotu	14.6-PL-SRL.32
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/30 godzin
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje definicje decyzji, (rodzaje i odmiany). Potrafi scharakteryzować rodzaj decyzji i wskazać poszczególne etapy podejmowania decyzji.

Treści programowe	Definicja podejmowania decyzji. Decyzje zaprogramowane. Decyzje nie zaprogramowane. Decyzje idealne. Decyzje optymalne. Decyzja satysfakcjonująca. Podejmowanie decyzji w warunkach pewności. Niskie niebezpieczeństwo podjęcia błędnej decyzji. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka. Umiarkowane niebezpieczeństwo błędnej decyzji. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności. Rola intuicji, trafności sądu i doświadczenia. Proces podejmowania decyzji – rozpoznanie i zdefiniowanie istoty sytuacji decyzyjnej. Zidentyfikowanie alternatywnych możliwości. Minimalizacja strat, kosztów. Fluktuacja personelu.
Metody oceny	zaliczenie z oceną
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Siedlecka U., <i>Prognozowanie ostrzegawcze w gospodarce</i> , Warszawa 1996. Baranowska M., <i>Potęga technologii informatycznych-poradnik sztuki przetrwania</i> , Warszawa 2000. Alan R., <i>Hurtownie danych i systemy informacji gospodarczych</i> , Kraków 2002. Literatura uzupełniająca: Machaczka J., <i>Podstawy zarządzania</i> , Kraków 1999. <i>Zarządzanie. Teoria i praktyka</i> , pod red. A. Koźmińskiego i W. Piotrowskiego, Warszawa 1999.

PROCESY PODEJMOWANIA DECYZJI – WARSZTATY

Kod przedmiotu	14.6-PL-SRL.33
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 4
Liczba ECTS	5
Metody nauczania	ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/30 godzin
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak

Cele przedmiotu	Student poznaje treść podstawowych dokumentów strategii rozwoju: regionu, województwa, miasta. Doskonali umiejętność tworzenia takich dokumentów.
Treści programowe	Zdefiniowanie i analiza problemu. Reguły podejmowania decyzji. Podejmowanie decyzji z uwzględnieniem barier interpersonalnych. Przewidywanie konsekwencji podjętych decyzji Wprowadzanie decyzji w życie. Wykorzystywanie przeczuć i intuicji.
Metody oceny	zaliczenie z oceną
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: <i>Podejmowanie decyzji</i> , praca zbiorowa, 2005. Literatura uzupełniająca: Machaczka J., <i>Podstawy zarządzania</i> , Kraków 1999. <i>Zarządzanie. Teoria i praktyka</i> , pod red. A. Koźmińskiego i W. Piotrowskiego, Warszawa 1999.

POLITYKA SOCJALNA

Kod przedmiotu	14.1-PL-SP.34
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	II rok, semestr 3
Liczba ECTS	7
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje istotę polityki socjalnej państwa – zasady, działy. Potrafi wskazać zarówno zalety, jak i wady polityki socjalnej.
Treści programowe	Teorie polityki socjalnej. Historia państwa socjalnego. Definicje państwa socjalnego. Zwolennicy i przeciwnicy polityki spo-

łecznej. Kwestie sprawiedliwości społecznej. Wydatki socjalne. Nierówność dochodów. Polityka podatkowa w wybranych państwach. Rywalizacja polityczna a polityka społeczna. Patologia państwa socjalnego. Oblicza niesprawiedliwości społecznej. Kraje skandynawskie przykładem państw socjalnych: za i przeciw.

Metody oceny Ćwiczenia – zaliczenie kolokwium.
Wykład – egzamin pisemny.

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Kraus K., *Państwo socjalne w Europie. Historia – Rozwój – Perspektywy*, Toruń 2007.

Literatura uzupełniająca:
Rocznik Strategiczny: 1995-2008.
Prasa codzienna, Tygodniki i Internet.

EKONOMIA SEKTORA PUBLICZNEGO

Kod przedmiotu	14.3-PL-ESP.35
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/ 15tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student potrafi określić funkcje państwa i przyporządkować im odpowiednie działania.
Treści programowe	Nowoczesne funkcje państwa. Złożoność gospodarki rynkowej. Skala regulacji prywatnych rynków oraz właściwych reakcji między strumieniami dóbr publicznych i prywatnych. Służba zdrowia, edukacja, obrona narodowa, ubezpieczenia społeczne, podatki.

	Sektor publiczny w okresie publicznym. Potrzeby instytucji publicznych. Odpowiedzialność prawna w sektorze publicznym.
Metody oceny	ćwiczenia: zaliczenie kolokwium wykłady: egzamin pisemny
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Kleer J., <i>Sektor publiczny w Polsce i na świecie. Między upadkiem a rozkwitem</i> , Warszawa 2006. Stiglitz J.E., <i>Ekonomia sektora publicznego</i> , Warszawa 2004. Literatura uzupełniająca: Kosikowski C., <i>Sektor finansów publicznych w Polsce</i> , Warszawa 2006.

HISTORIA REGIONALNA

Kod przedmiotu	08.3-PL-HR.36
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/ 15 tygodni ćwiczenia: 15 godzin; 1 godzina tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje historię polityczną, gospodarczą i społeczną Dolnego Śląska., potrafi wskazać wzajemne zależności między poszczególnymi działami historii Dolnego Śląska.
Treści programowe	Dolny Śląsk w okresie przedpiastowskim i pod panowaniem Piastów (do 1227r.). Dolny Śląsk pod panowaniem czeskim i austriackim (do pokoju westfalskiego w 1648r.). Rządy austriackie i pruskie 1648–1806. Od reform epoki napoleońskiej do wybuchu I wojny światowej 1806–1914. Okres międzywojenny i wojenny 1918–1945. Ustanowienie

granicy polsko-niemieckiej na Odrze i Nysie Łużyckiej. Śląsk w okresie powojennym. Lata 1945–1948, lata 1949–1955, lata 1956–2005.

Metody oceny ćwiczenia: praca semestralna
wykłady: egzamin pisemny w formie testu

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Banasiak S., *Działalność osadnicza Państwowego Urzędu Repatriacyjnego na ziemiach Odzyskanych w Latach 1945–1947*, Poznań 1963.
Wrzesiński W., *Dolny Śląsk*, Wrocław 2008.

Literatura uzupełniająca:
Bronsztejn S., *Z dziejów ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej*, Wrocław 1993.

PROGRAMY POMOCOWE DLA SAMORZĄDÓW

Kod przedmiotu	14.9-PL-PPS.36
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 5
Liczba ECTS	4
Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni ćwiczenia: 10 godzin/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje dostępne źródła finansowania zewnętrznego samorządów terytorialnych, przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych oraz techniki wypełniania wniosków i koniecznych załączników.
Treści programowe	Sposoby wspierania działalności samorządów. Formy pomocy: pomoc finansowa UE, programy wielonarodowe, fundusze, programy krajowe, tematyczne projekty. Źródła informacji o funduszach i programach pomocowych dla samorządów terytorialnych.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności.
Finansowanie rozwoju lokalnego w ramach innych programów pomocowych.
Wypełnianie wniosków aplikacyjnych.
Załączniki do wniosków aplikacyjnych.
Przykładowe projekty dla samorządów.
Ogólny przegląd możliwości finansowania zewnętrznego dla przedsiębiorstw.
Źródła informacji o funduszach i programach pomocowych dla przedsiębiorstw.
Wypełnianie wniosków aplikacyjnych.
Załączniki do wniosków aplikacyjnych.
Ocena wniosków aplikacyjnych.
Procedura udzielania zamówień.
Zarządzanie projektem unijnym.

Metody oceny ćwiczenia: zaliczenie (wypełnienie przykładowego wniosku)
wykłady: egzamin pisemny

Spis zalecanych lektur Literatura obowiązkowa:
Almanach polskich pozarządowych organizacji proeuropejskich 1998–1999, Warszawa 1999.
Cameron R., *Historia gospodarcza świata*, Warszawa 1996.
Jak wziąć się do dzieła? Przewodnik dla obywateli, Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca:
Strony internetowe: Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałków województw, Unii Europejskiej, Banku Światowego, Rozporządzenia Komisji Europejskiej, Rozporządzenia Rady Ministrów, Rozporządzenia Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Ustawy, Wytoczne dla wnioskodawców, Instrukcje wypełniania wniosków.

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Kod przedmiotu 14.1-PL-SO.38

Typ przedmiotu obowiązkowy

Poziom przedmiotu podstawowy

Rok studiów, semestr II rok, semestr 4

Liczba ECTS 3

Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student poznaje cechy społeczeństwa obywatelskiego i potrafi wskazać zachowania sprzyjające postawom obywatelskim w ujęciu współczesnych społeczeństw.
Treści programowe	<p>Etymologia i definicje „społeczeństwa obywatelskiego”, antyczne i średniowieczne pojmowanie społeczeństwa.</p> <p>Model liberalny a koncepcje heglowskie i marksowskie społeczeństwa obywatelskiego. Renesans idei społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej.</p> <p>Społeczeństwo obywatelskie a państwo, społeczeństwo obywatelskie a rynek, społeczeństwo obywatelskie a własność, stowarzyszenia i organizacje społeczne, kulturalne i sportowe, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna, społeczeństwo obywatelskie a inne kultury i cywilizacje.</p>
Metody oceny	zaliczenie z oceną (praca zaliczeniowa)
Spis zalecanych lektur	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <p><i>Społeczeństwo obywatelskie</i>, pod red. W. Bokajło, K. Dziubki, Wrocław 2001.</p> <p><i>Europa i społeczeństwo obywatelskie. Rozmowy w Castel Gandolfo</i>, Kraków 1994.</p> <p>Kozyr–Kowalski S., <i>Socjologia, społeczeństwo obywatelskie i państwo</i>, Poznań 1999.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Mariański J., <i>Kościół katolicki w społeczeństwie obywatelskim</i>, Lublin 1998.</p>

PODSTAWY PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Kod przedmiotu	10.6-PL-PPA.39
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	III rok, semestr 6
Liczba ECTS	3

Metody nauczania	wykłady: 30 godzin; 2 godziny tygodniowo/15 tygodni
Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	Student potrafi określać działanie prawa administracyjnego i umiejętnie korzystać z ustaw i rozporządzeń prawa administracyjnego.
Treści programowe	Pojęcie administracji. Pojęcie, budowa i cechy prawa administracyjnego. Źródła prawa administracyjnego. Organizacja prawna administracji. Majątek publiczny. Prawne formy działania administracji publicznej Sfery ingerencji. Stosunki administracyjnoprawne i sytuacje administracyjnoprawne. Kontrola prawna administracji. Podstawy odpowiedzialności. Odszkodowawczej za działania administracji. Prawo administracyjne normujące sytuacje prawne obywatela.
Metody oceny	zaliczenie z oceną
Spis zalecanych lektur	Literatura obowiązkowa: Boć J., <i>Prawo administracyjne</i> , Wrocław 2007. Boć J., Chajbowicz A., Kowalczyk B., Lisowski P., Mikowski R., Szadek-Bratuń A., <i>Prawo administracyjne. Konwersatoria, Ćwiczenia</i> , Wrocław 2004. Niewiadomski Z., <i>Prawo administracyjne</i> , Warszawa 2007. Literatura uzupełniająca: Zimmermann J., <i>Prawo administracyjne</i> , Warszawa 2006. Teksty ustaw i rozporządzeń prawa administracyjnego.

BHP I ERGONOMIA

Kod przedmiotu	16.0.PL-BHPiE.40
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Poziom przedmiotu	podstawowy
Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
Metody nauczania	wykład

Język wykładowy	polski
Wymagania wstępne	brak
Cele przedmiotu	<p>Śluchacze poznają aktualne problemy z zakresu: zagrożeń występujących w procesach pracy, ochrony przed zagrożeniami związanymi z wykonywaną pracą, dostosowania pracy do możliwości psychofizycznych człowieka z uwzględnieniem osiągnięć techniki i wiedzy o człowieku jako użytkowniku techniki.</p>
Treści programowe	<p>Istota oraz przepisy BHP: kodeks pracy, rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach, podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru, organizacja i zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w razie wypadku, projektowanie elementów informacyjnych i sterowniczych stanowiska pracy, wymagania ergonomiczne stanowiska komputerowego na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej 01.12.1998 r. praca z monitorami ekranowymi.</p>
Spis zalecanych lektur	<p>Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (J.t.: Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz.94; z późniejszymi zm.).</p> <p>Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229; zm.: Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452).</p> <p>Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80, poz.563).</p> <p>Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (Dz. U. Nr 128, poz. 897 z dnia 18 lipca 2007 r.).</p> <p>Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 ze zmianami).</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 dnia lipca 1998r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 115, poz. 744; zmiany: Dz. U. z 2004 r. Nr 14, poz. 117, z 2006 r. Nr 215, poz. 1582).</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10.09.1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom. (Dz. U. Nr 114 poz. 545, Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1092).</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac¹) (Dz. U. Nr 200,</p>

poz. 2047; zm.: Dz. U. z 2005 Nr 136 poz.1145, z 2006 r. Nr 107, poz.724).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. Nr 26, poz. 313).
Rączkowski "BHP w praktyce". ODDK Gdańsk 2007 r.